

မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်

အသစ်ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေမှု
၂၀၁၈ အောက်တိုဘာလ

မူဝါဒရေးရာအနှစ်ချုပ်

The Asia Foundation

မြန်မာနိုင်ငံ
တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ
အုပ်ချုပ်မှုစနစ်

အသစ်ပြင်ဆင်တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေမှု
၂၀၁၈ ဇန်နဝါရီလ

မူဝါဒရေးရာအဖွဲ့ချုပ်

မိတ်ဆက်

အာရှဖောင်ဒေးရှင်း၏ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ပတ်သက်၍ ပထမဆုံး သုတေသန အစီရင်ခံစာအဖြစ် **မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်** ကို ၂၀၁၃ စက်တင်ဘာတွင် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ အစီရင်ခံစာကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှုစနစ်အပေါ် အစိုးရ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလှူရှင်များနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်နေသော မိတ်ဖက်အဖွဲ့များမှ စိတ်ဝင်စားမှု မြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်မှ စတင်ကာ ဖောင်ဒေးရှင်းသည် ပဋိပက္ခ၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှုစနစ် စသည့် ကိစ္စရပ်များကို အသားပေးသည့် လေ့လာမှု အစီရင်ခံစာပေါင်း ၃၈ စောင်ကို ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပါသည်။ မူလ အစီရင်ခံစာ ထုတ်ဝေမှု ငါးနှစ်ကြာပြီးနောက် ယခု အသစ်ပြန်လည်တည်းဖြတ် ထားသည့် အစီရင်ခံစာတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်၏ လုပ်ဆောင်မှုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံတို့ တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှု များနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းကြောင့် ပေါ်ထွက်လာသည့် နိုင်ငံရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အဓိကစိန်ခေါ်မှုများနှင့် အခွင့်အလမ်းများကို လေ့လာတင်ပြထားပါသည်။ အစီရင်ခံစာသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဘက်ဘက်မှ အရေးကြီးသော ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အတွက် သာမက လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ကျင့်သုံးနေသည့် မူဝါဒများ အားကောင်းစေရန်အတွက် လိုအပ်သည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များရှိ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ဆိုင်ရာ အဓိကအကြောင်းအရာများကို ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးမှုများအတွက် အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ အစီရင်ခံစာ အပြည့်အစုံကို <https://asiafoundation.org/tag/myanmar-governance-discussion-paper-series/> တွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အဘယ်ကြောင့် အရေးကြီးပါသနည်း။

လက်ရှိအချိန်တွင် အပြောင်းအလဲများ လျင်မြန်သိသာစွာ လုပ်ဆောင်နေသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်အတွက် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုစနစ်သည် လွန်စွာအရေးပါပါသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် အင်စတီကျူးရှင်းအသစ်များနှင့် ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ၊ အထင်ရှားဆုံးအနေဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ ကို ဖန်တီးပေးခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ရှိ ပြည်သူပေါင်းများစွာ၏ ဘဝကို သိသိသာသာ ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိသည့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ဖြစ်စဉ်ကိုလည်း စတင်ခဲ့ပါသည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ဖြစ်စဉ်သည် အောက်ပါ သက်ရောက်မှုများ ရှိနေသောကြောင့် အရေးကြီးပါသည် -

- **ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်။** ကာလရှည်ကြာစွာ ဖြစ်ပွားနေခဲ့သော ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခများကို အဆုံးသတ်ရန် အတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မျှော်လင့်ချက်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ် အပေါ်တွင်သာ မူတည်နေပြီး၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်သည်လည်း ပင်ကိုယ်အားဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်စီမံမှု စနစ် တိုးတက် ကောင်းမွန်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေက ဖန်တီးထားပေးသော စနစ်သည် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန် အတွက် လုံလောက်မှု မရှိသော်လည်း တစ်နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးထားသူများက အနာဂတ်စနစ်သည် ဖက်ဒရယ်စနစ် အပေါ်တွင်သာ အခြေခံ ရမည်ဟု သဘောတူညီ ထားကြသည်။ ဤနေရာတွင် ဗဟိုချုပ် ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ဖြစ်စဉ်သည် အရေးပါသော အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်လာမည် ဖြစ်သည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအောက် တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ဖြစ်စဉ်တို့မှာ ခွဲခြားမရဘဲ အတူတူလျက် လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်သည်။
- **စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု။** စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှေးကွေးနေပြီး ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ အရည်အသွေး

ကျဆင်းနေသည့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်နယ် နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများဖြင့် ပိုမို ထိရောက် အကျိုးရှိ၍ ဖြည့်ဆည်းတုန့်ပြန်မှု ပေးနိုင်သည့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပါသည်။

- **ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ပိုမိုအားကောင်းကျယ်ပြန့် နိုင်စေခြင်း။** ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်၌ တာဝန်ခံမှု ရှိသော၊ ပြည်သူအများ ပါဝင်မှုကို အားပေးပြီးပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိသော အစိုးရများ ရှိနေခြင်းသည် ပြည်သူလူထု ကို ဥပဒေ နှင့် မူဝါဒများ ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းတို့တွင် လွှမ်းမိုးခွင့် ပိုမိုပေးနိုင်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရေစီ ပိုမိုအားကောင်းစေ နိုင်သည်။

သို့သော်လည်း ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း၏ ကောင်းမွန်သော သက်ရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး အာမခံ နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ ဒေသန္တရ အစိုးရများကို ပိုမို၍ ကြီးမားသော တာဝန်များယူရန် နှင့် တာဝန်ခံမှု ရှိရန် ထိထိရောက်ရောက် အားပေးခြင်း မရှိလျှင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ထံမှ မျှော်လင့်ထားသလို အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း ကို သာမန်အားဖြင့် "ဗဟိုအစိုးရက ၎င်း၏ လက်အောက်အဆင့်တွင် ရှိသော (သို့မဟုတ်) တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း လွတ်လပ်သော အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများသို့ ပြည်သူ့ရေးရာ လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် အခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ငန်း တာဝန်ထွာများကို လွှဲပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်" ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုပါသည် (Litwack and Seddon, 1999)။ ၎င်းသည် ရလဒ် တစ်ခုထက် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုနှင့်တူသည်။ ၎င်းတွင် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် ဗဟိုအစိုးရနှင့် ဒေသန္တရအကြား ချိတ်ဆက်ဆက်နွယ်မှုကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ အထက်ပါ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်

ကို ကျော်လွန်၍ ပိုမို ထိရောက်အကျိုးရှိမှု၊ တုံ့ပြန်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှု ရှိသော ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှု ကို အသားပေးမည် ဆိုပါက ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းသည် **“ဒေသန္တရ အစိုးရများကို လုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့် ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူများကို လုပ်ပိုင်ခွင့် တိုးမြှင့်၍ ပေးခြင်း”** ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည် (Boex and Yilmaz, 2010)။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းကို မတူညီသော မျက်နှာစာ သုံးမျိုးဖြင့် ပိုင်းခြားနိုင်ပါသည် -

နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း တွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ချပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ခံခြင်းကို ဒေသန္တရ အဆင့်သို့ လွှဲပြောင်းခွဲဝေ ပေးအပ်ခြင်း ပါဝင်သည်။ ၎င်းတွင် ဒေသန္တရ အစိုးရများသို့ တာဝန်များ လွှဲပြောင်းပေးပြီး ထင်ရှားသော ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် အာဏာ ပေးထားခြင်း (devolution) ပုံစံ ပါဝင်သည်။ “ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း” တွင် ဒေသန္တရ အစိုးရများသည် ရွေးကောက်ပွဲ (သို့မဟုတ်) အခြားသော နည်းလမ်းဖြင့် ၎င်းတို့ ဒေသ၏ ပြည်သူများအပေါ် တာဝန်ခံမှုရှိသည်။ ညွှန်းကိန်းများအဖြစ်- အင်စတီကျူးရှင်းများ နှင့် ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ ရွေးကောက်ပွဲ စနစ်များ၊ နိုင်ငံရေးပါတီ စနစ်များ၏ သဘောသဘာဝ၊ ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ ပါဝင်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့ အပါအဝင် ဒေသန္တရ နိုင်ငံရေး ဖွဲ့စည်းပုံတို့ ပါဝင်ပါသည်။

အုပ်ချုပ်စီမံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း သည် အုပ်ချုပ်ရေး (သို့မဟုတ်) အစိုးရ အဆင့်ဆင့် တို့အတွင်း စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်များ (ဥပမာ - ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းတစ်ခု) ဖြန့်ဝေခြင်းကို အဓိကထားသည်။ ၎င်းတွင် ရာထူးအဆင့်နိမ့်သော အရာရှိများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ဆုံးဖြတ်ခွင့်ပေးပြီး ၎င်းတို့၏ အထက်အရာရှိကို ဆက်လက် တာဝန်ခံမှု ရှိစေခြင်းပုံစံ (deconcentration) ပါဝင်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချရာ၌ အုပ်ချုပ်ရေး အာဏာပိုင်များမှ ဒေသန္တရ

အစိုးရသို့ အာဏာ အပ်နှင်းခြင်း (သို့မဟုတ်) တာဝန်နှင့် လုပ်ဆောင်မှု များကို ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းသို့ လွှဲပြောင်း အပ်နှင်းခြင်း နှစ်မျိုးပေါင်းလည်း လုပ်ဆောင်နိုင်သည်။ ညွှန်းကိန်းများအဖြစ် - စည်းကမ်းကြပ်မတ်မှု အာဏာ၊ ဒေသန္တရ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဒေသန္တရ လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ် အုပ်ချုပ်စီမံမှု နှင့် ဒေသန္တရ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကို အုပ်ချုပ်စီမံမှု တို့ ပါဝင်ပါသည်။

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း သည် အသုံးစရိတ် တာဝန်များအား ခွဲဝေသတ်မှတ်ထားခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်များကိုလည်း ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းကို ဖော်ညွှန်းသည်။ အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေအပ်နှင်းရာတွင် ဗဟိုရန်ပုံငွေမှ မတူညီသော အဆင့်များသို့ စီမံခန့်ခွဲခွင့် လွှဲပြောင်းပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) ဒေသန္တရ ဝင်ငွေရရှိမှု၊ ဗဟို-ဒေသန္တရ လွှဲပြောင်းငွေ နှင့် ဒေသန္တရ ချေးငွေငှားရမ်းမှု စသည်တို့တွင် ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့် ဒေသန္တရ အစိုးရသို့ အားလုံးပါဝင်သော စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း စနစ် ဖြစ်စေရန် အခွင့်အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ညွှန်းကိန်းများအဖြစ် - သုံးစွဲခွင့်အာဏာပေးခြင်း၊ ဝင်ငွေခွဲဝေပေးခြင်းနှင့် ဝင်ငွေအုပ်ချုပ်စီမံခွင့်၊ ပြည်ထောင်စု လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေနှင့် ဒေသန္တရအစိုးရ၏ ချေးငှားခြင်း နှင့် အကြွေးတို့ပါဝင်ပါသည်။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိနိုင်စေရန်အတွက် မျက်နှာစာ သုံးခုလုံးသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဟန်ချက်ညီရမည်ဖြစ်သည် (Eaton and Schroeder, 2010)။ ဥပမာ - ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချပြီး ရွေးကောက်ခံ ဝန်ကြီးများနှင့် လွှတ်တော်ရှိသော ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရတစ်ဖွဲ့သည် ဝန်ဆောင်မှုပေးရန်အတွက် ငွေကြေးမရှိပါက ပိုမို ကောင်းမွန်၍ ထိရောက်သော ဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သည့် အစိုးရဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အထက်ပါ ဖြစ်ရပ်တွင် နိုင်ငံရေးအရဖြေလျှော့ခြင်းကို ဘဏ္ဍာရေးဖြေလျှော့ခြင်းက အထောက်အပံ့ပေးနိုင်သည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်စီမံမှု မူဘောင်

ပဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းအတွက် ဥပဒေမူဘောင် ဆိုသည့်ဟာ အဘယ်နည်း။

၁၉၄၈ တွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိပြီးသည့် နောက်ပိုင်းကာလ မြန်မာနိုင်ငံရှိ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား၏ လက္ခဏာတစ်ရပ်မှာ ဗဟိုမှချုပ်ကိုင်ခြင်း လွန်ကဲသည့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည် (ပုံ ၁ ကိုကြည့်ပါ)။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေ သည် အင်စတီကျူးရှင်းအသစ်များ၊

ပါဝင်သူများ၊ တာဝန်များနှင့် အခွင့်အာဏာများအား ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်တွင် ဖန်တီးပေးလိုက်ခြင်းကို အရေးကြီးသော တိုးတက် ပြောင်းလဲမှု တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ပုံ(၂) တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစိုးရ ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံကို တင်ပြထားသည်။ ပုံ(၃)တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ ဥပဒေ နှင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု ဆိုင်ရာ တာဝန်များကို ဖော်ပြထားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ဇယား (၂)အား ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်ကို တွေ့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှု၏ ဖွဲ့စည်းပုံ လက္ခဏာများ

အဆင့်အလိုက် နယ်မြေပိုင်းခြား သတ်မှတ်သော အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်

- ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်သည် အဆင့်အလိုက် နယ်မြေပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသော စနစ်ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ် ခုနစ်ခု၊ တိုင်းဒေသကြီး ခုနှစ်ခု၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ နယ်မြေ ငါးခု၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း တစ်ခုနှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော် တို့ဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။
- ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများကို ခရိုင်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ ခရိုင်ကိုမြို့နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုများဖြင့် မြို့နယ်ကို ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်တွင် သီးခြားအစိုးရအဆင့် တစ်ခုရှိခြင်း

- ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေက အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေး နှင့် တရားစီရင်ရေး မဏ္ဍိုင်သုံးခုပါဝင်သော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဆိုင်ရာ အစိုးရ ၁၄ ဖွဲ့ ကို ဖန်တီးပေးထားသည်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးကို သမ္မတ ခန့်အပ်ထားသော ဝန်ကြီးချုပ်က ဦးဆောင်သည်။
- ဥပဒေပြုရေး ကဏ္ဍတွင် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ရွေးချယ်ခံ၊ လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာရှိသည့် ပါလီမန်အဖြစ် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ပါဝင်သည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအတွက် သတ်မှတ်ထားသော တာဝန်များ

- ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေတွင် ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့အကြား ဥပဒေပြုရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး တာဝန်များကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဖော်ပြချက်အဖြစ် ဇယား ၁ နှင့် ဇယား ၂ တို့ ပါဝင်သည်။
- ဇယား ၅ တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့က ကောက်ယူရမည့် အခွန်အခများကို ဖော်ပြထားသည်။
- ၂၀၁၅တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အဖြစ် ဇယား ၂ နှင့် ၅ တို့ကို ထပ်တိုးဖြည့်စွက်ခဲ့သည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများတွင် တပ်မတော်၏တာဝန်

- မြန်မာ့တပ်မတော် သည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ (တပ်မတော်က ခန့်အပ်သော နယ်စပ်ရေးရာ နှင့် လုံခြုံရေး ဝန်ကြီး) နှင့် လွှတ်တော် (တပ်မတော်က ရွေးချယ်စေလွှတ်သော ကိုယ်စားလှယ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း) နှစ်ခုလုံးတို့တွင် နေရာများ ရရှိထားသည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဆင့်အောက်တွင် တတိယအဆင့် အစိုးရမရှိ

- ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအောက်တွင် တတိယအဆင့်အစိုးရကို ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းပေးထားခြင်း မရှိပါ။
- ထိုအစား ပြည်ထောင်စုအစိုးရ ပါဝင်နေသော ရှုပ်ထွေးသည့် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုစနစ် တစ်ခုရှိနေပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများနှင့် ရင်းလင်းသော ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်မှု မရှိပါ။
- ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးကို အစိုးရအဖွဲ့များက လုပ်ဆောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့်တွင် မတူညီသော အဖွဲ့ ၃၀ ကျော် ရှိသည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်ရေးတွင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန၏ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍ

- အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန သည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
- အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်တွင် ရှိနေသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆက်သွယ်ချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် အခြားသော အစိုးရပါဝင်သူများကို ညှိနှိုင်းခြင်း စသည့် လုပ်ဆောင်မှုအားလုံး တို့၏ အဓိကဗဟိုချက် တွင်ရှိနေသည်။

ပုံ (၁) မြန်မာနိုင်ငံရှိ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်စီမံမှု သမိုင်းအကျဉ်း

နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲ

၁၉၄၇ - ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းမည်ဟု သဘောတူခဲ့သည့် ပင်လုံစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ လက်မှတ်ထိုးပြီး မကြာမီ ဆွေးနွေးပွဲကို ဦးဆောင်သည့် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြံခံခဲ့ရသည်။

၁၉၄၈ - ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း လုပ်ကြံခံရပြီး တစ်နှစ်အကြာတွင် လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့သည်။ ဦးနုသည် ပြည်ထောင်စုပမာနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၁၉၆၂ - ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အာဏာသိမ်းလိုက်ပြီး ပါလီမန်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

၁၉၇၄ - ဆွေးနွေးအကြံပေးမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုခဲ့ပြီး ယင်းအခြေခံဥပဒေအရ နိုင်ငံကို ပြည်နယ် ၇ ခု၊ တိုင်း ၇ ခုဖြင့် သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းထားသည့်အချက်မှာ ယနေ့ထိ အသက်ဝင်နေဆဲဖြစ်သည်။

၁၉၈၈ - တိုင်းပြည်အနှံ့ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ ပြုတ်ကျသွားသည်။ ဆန္ဒပြမှုများကို အပြင်းအထန် နှိမ်နှင်းခဲ့သည်။ စစ်အစိုးရသည် ပြန်လည်စုစည်းခဲ့ပြီး နဝတ (နောင်တွင် နအဖ) မှ အာဏာ ရယူခဲ့သည်။

၁၉၈၉ - နဝတသည် နိုင်ငံအမည်ကို မြန်မာနိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲခဲ့ပြီး စီးပွားရေး မြဲမြံပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲ ပြုလုပ်ပေးရန် ကတိပြုခဲ့သည်။

၁၉၉၀ - ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်သည် သောင်ပြိုကမ်းပြို အနိုင်ရရှိခဲ့သော်လည်း နဝတ က ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။

၂၀၀၃ - အစိုးရသည် အဆင့် ၇ ဆင့်ပါသည့် ဒီမိုကရေစီ လမ်းပြမြေပုံကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

၂၀၀၇ - နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်ရန်အတွက် တောင်းဆိုသော ရွှေဝါရောင် တော်လှန်ရေးဟု လူသိများသည့် လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

၂၀၀၈ - ဝေဖန်မှုများစွာ ရင်ဆိုင်ရသည့် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပပြီး အခြေခံဥပဒေသစ်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ အခြေခံဥပဒေသည် တစ်မတော်ကို နိုင်ငံရေးတွင် ဆက်လက်ပါဝင်နိုင်ရန် ခွင့်ပြုထားသည်။

၂၀၁၁ - အရပ်သားအစိုးရဟု ဆိုနိုင်သည့် အစိုးရ လက်ထဲသို့ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ မြဲမြံပြောင်းလဲမှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ရလဒ်အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု များနှင့် အထောက်အပံ့များ တိုးတက်လာခဲ့သည်။

၂၀၁၅ - အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်သည် ရွေးကောက်ပွဲနေရာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းတွင် အနိုင်ရခဲ့ပြီး ပြည်ခိုင်ဖြိုးနှင့် တိုင်းရင်းသား ပါတီ ၅၅ ခုကို အနိုင်ရခဲ့သည်။

၂၀၁၆ - အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်စီမံမှု

၁၉၄၇ - ၁၉၄၇ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် ပြည်နယ် (၄) ခု၊ တိုင်း (၈) တိုင်းနှင့် အထူးတိုင်း (၁) တိုင်း တို့တွင် အစိုးရနှင့် ကောင်စီများ ဖွဲ့၍ အုပ်ချုပ်စီမံမှုကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်း ကောင်စီတို့တွင် ဥပဒေပြုရေး အာဏာရှိသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်း အကြီးအကဲကို ဝန်ကြီးချုပ်က ခန့်အပ်သည်။

၁၉၅၃ - ဒီမိုကရက်တစ် ဒေသန္တရ အစိုးရဥပဒေဖြင့် ကိုယ်စားပြုမှုအသစ်များ ပုံဖော်ခဲ့သည်။ ကျေးရွာ/ရပ်ကွက်တို့က ကောင်စီကို ရွေးကောက်ဖွဲ့စည်းသည်။ ရပ်ကွက်ကော်မတီ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် မြို့ကောင်စီများကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ကျေးရွာကောင်စီနှင့် မြို့ကောင်စီ တို့သည် မြို့နယ်ကောင်စီတွင် ပါဝင်လာသည်။

၁၉၅၇ - အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနကို ဖန်တီးခဲ့ပြီး ကျေးရွာအုပ်စု အဆင့်အထိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ပါရှိသည်။

၁၉၆၂ - ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး တော်လှန်ရေးကောင်စီ တိုက်ရိုက်ထိန်းချုပ်သော အုပ်ချုပ်ရေး ကော်မတီများ ဖန်တီးခဲ့သည်။ အရပ်သား ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ အာဏာ လျော့ကျသွားခဲ့သည်။

၁၉၆၄ - ဒီမိုကရက်တစ် ဒေသန္တရ အစိုးရကို ဖျက်သိမ်းသည့် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှုသည် တစ်မတော် ထိန်းချုပ်မှုအောက်သို့ လုံးလုံးလျားလျား ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၇၄ - ဗဟိုအစိုးရ၏ ညွှန်ကြားချက်ကို လိုက်နာရသော ပြည်သူ့ကောင်စီများကို ပြည်နယ်/တိုင်း၊ မြို့နယ်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စုတို့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတို့သည် နိုင်ငံရေးအရရော အုပ်ချုပ်စီမံရေးအရပါ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်အာဏာ မရှိတော့ချေ။

၁၉၈၈ - နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့ (နဝတ) ကို အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့် တိုင်းအတွက် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဒေသန္တရအဆင့်တွင် ရွေးကောက်ပွဲမရှိ ရာထူးတာဝန် အားလုံးကို နဝတ က တိုက်ရိုက်ခန့်အပ်ခဲ့ပြီး အများစုကို တစ်မတော်သားများအား ခန့်အပ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၇ - နိုင်ငံတော် အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးကောင်စီ (နအဖ) ကို အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့်တိုင်းအတွက် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အဆင့်ခွဲခြားမှုကြီးပြီး ဗဟိုအုပ်ချုပ်မှုပြင်းသော ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးပုံစံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၂၀၀၈ - ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေက ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဆောင်သော အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ရွေးကောက်ပွဲ လွှတ်တော်ပါဝင်သည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရသစ် ၁၄ ခွဲ ကို ဖန်တီးခဲ့သည်။ မြို့နယ်နှင့် ခရိုင်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးကို အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနက ဦးဆောင်သည်။

၂၀၁၀ - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍကို အသေးစိတ်ကျစွာ ဖော်ပြထားသော ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေကို နအဖက ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

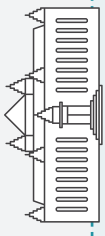
၂၀၁၃ - ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ဥပဒေ (၂၀၁၀) ကို အစားထိုးသည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ ဥပဒေပြုရေး ကဏ္ဍကို အသေးစိတ် ဖော်ပြထားသော ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

၂၀၁၆ - အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်များကို မြဲမြံပြောင်းလဲထားသည့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေ (၂၀၁၂) ကို ပြင်ဆင်ချက်အား ဇန်နဝါရီနှင့် ဒီဇင်ဘာတို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ပုံ ၂ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ ဖွဲ့စည်းပုံ

ဥပဒေပြုရေး

ဥပဒေရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းသည်

ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်

အမျိုးသား လွှတ်တော် (အထက်လွှတ်တော်/ လူမျိုးစု လွှတ်တော်)

လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၂၂၄ ဦး

ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ် ၁၆၈ ဦး
 ▶ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုလျှင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၂ ဦး
 တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်မှ တင်သွင်းသော ကိုယ်စားလှယ် ၅၆ ဦး
 ▶ တပ်မတော်နေစဉ် ကာလအတွင်း အစားထိုးနိုင်သည်

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ

ကော်မတီများ/ကော်မရှင်များ - လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မှ တင်သွင်း၍ လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုသည်

ပူးပေါင်း ကော်မတီများ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှ ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက် တူညီစွာပါဝင်သည်

ပြည်သူ့လွှတ်တော် (အောက်လွှတ်တော်/ ကိုယ်စားလှယ်များ လွှတ်တော်)

လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၄၄၀ ဦး

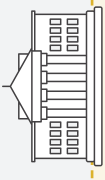
ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ် ၃၃၀ ဦး
 ▶ မြို့နယ်နှင့် လူဦးရေအပေါ်တွင် အခြေခံရွေးကောက်သည်
 တပ်မတော် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်မှ တင်သွင်းသော ကိုယ်စားလှယ် ၁၁၀ ဦး
 ▶ တပ်မတော်နေစဉ် ကာလအတွင်း အစားထိုးနိုင်သည်

လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ

ကော်မတီများ/ကော်မရှင်များ - လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ မှ တင်သွင်း၍ လွှတ်တော်မှ အတည်ပြုသည်

အုပ်ချုပ်ရေး

ဥပဒေများကို အကောင်အထည်ဖော်သည်

ပြည်ထောင်စု အစိုးရ

သမ္မတ
 ▶ ဒုတိယသမ္မတ သုံးဦးထဲမှ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး၏ မဲရွေးချယ်မှု အများဆုံးရရှိသူ

ဒုတိယသမ္မတ နှစ်ဦး သမ္မတလောင်း သုံးဦး၊ ရွေးချယ် (အမျိုးသား လွှတ်တော် ၁ ဦး၊ ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ၁ ဦး၊ တပ်မတော် ၁ ဦး)
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်မှ မဲပေးရွေးချယ်

ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများ
 ▶ သမ္မတက လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်/အရပ်သား ထံမှ အမည်စာရင်း တင်သွင်း
 ▶ ပြည်ထောင်စု နယ်စပ် ရေရာနှင့် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်နှင့် သမ္မတတို့က တပ်မတော် သားထဲမှ အမည်စာရင်း တင်သွင်း
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်တွင် အတည်ပြု

ပြည်ထောင်စု ရှေ့နေချုပ်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

ဒုတိယ ရှေ့နေချုပ်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

နိုင်ငံတော်၏ အတိုင်ပင်ခံ
 ▶ ၂၀၁၆ နှိုင်းတော် အတိုင်ပင်ခံ ဥပဒေဖြင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ခန့်အပ်ခံရသည်

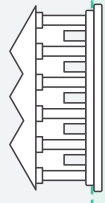
အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး နှင့် လုံခြုံရေး ကောင်စီ

ပြည်ထောင်စု စာရင်းစစ်ချုပ်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

ဒုတိယ စာရင်းစစ်ချုပ်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်
 ▶ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

တရားစီရင်ရေး

တရားဥပဒေများကို စိစစ်သုံးသပ်သည်

ပြည်ထောင်စုအဆင့် တရားရုံးတော်များ

ပြည်ထောင်စု တရား လွှတ်တော်ချုပ်

ရုံးချုပ်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်

ပြည်ထောင်စု တရားရုံး
 ▶ ပြည်ထောင်စု တရားရုံးချုပ် (၇ ဦးမှ ၁၀ ဦး အထိ)
 ▶ ပြည်ထောင်စု တရားရုံးချုပ်၏ ပူးပေါင်း စေတင်ရွက်ဖွင့် သမ္မတက ခန့်အပ်သည်

နိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာ ရုံးရုံး

ရုံးရုံး ဥက္ကဋ္ဌ
 ▶ အဖွဲ့ဝင် ၉ ဦးထဲမှ ရွေးချယ်သည်
 ▶ သမ္မတက ခန့်အပ်သည်

အဖွဲ့ဝင် ၉ ဦး
 ▶ သမ္မတက ၃ ဦး ခန့်အပ်သည်
 ▶ အမျိုးသား လွှတ်တော်က ၃ ဦး ခန့်အပ်သည်
 ▶ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်က ၃ ဦး ခန့်အပ်သည်

စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ တရားရုံး

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ

- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခု အနက် ကိုယ်စားလှယ် ၈၇၉ ဦး
- ရွေးကောက်ခံ ကိုယ်စားလှယ် ၆၅၉ ဦး
  - မြို့နယ်တစ်ခုလျှင် ကိုယ်စားလှယ် ၂ ဦး
    - လူမျိုးစု တစ်စုလျှင်
  - ကိုယ်စားလှယ် ၁ ဦး
  - တပ်မတော်မှ ခန့်အပ်သော ကိုယ်စားလှယ် ၂၂၀ ဦး

- လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဒုတိယ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်ထဲမှ ရွေးချယ် ခန့်အပ်သည်။

- ကော်မတီများ/အဖွဲ့များ
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် (သို့မဟုတ်) လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သူထဲမှ ရွေးချယ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က ရွေးချယ်သည်

- ကချင် ၅၇ ဦး
- ကရင် ၂၃ ဦး
- ဗန် ၃၁ ဦး
- ရှမ်း ၁၃၇ ဦး
- မန္တလေး ၇၆ ဦး
- စစ်ကိုင်း ၁၀၀ ဦး
- တနင်္သာရီ ၂၈ ဦး

- ကယား ၂၀ ဦး
- ချင်း ၂၄ ဦး
- ရခိုင် ၄၇ ဦး
- ရန်ကုန် ၁၂၃ ဦး
- ပဲခူး ၇၆ ဦး
- မကွေး ၆၈ ဦး
- ဧရာဝတီ ၇၂ ဦး

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ

- ဝန်ကြီးချုပ်
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များထဲမှ ရွေးချယ်သည်
  - သမ္မတက ခန့်အပ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

- ဝန်ကြီးများ
- ဝန်ကြီးချုပ် က ခန့်အပ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်
- တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးများ
- တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ရွေးချယ်ထားသည်
- လုံခြုံရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီး
- တာဝန်ထမ်းဆောင်နေဆဲ တပ်မတော်သား
  - ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က ခန့်အပ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်
- ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ/တိုင်း ၂၇ ခု
- ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ/တိုင်း ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်သည်
  - သမ္မတ နှင့် ဝန်ကြီးချုပ် က အတည်ပြုသည်

- ဥပဒေချုပ်
- သမ္မတနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်က ခန့်အပ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

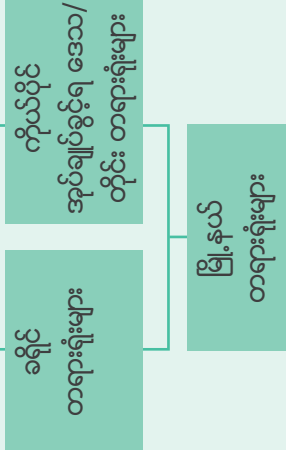
- စာရင်းစစ်ချုပ်
- သမ္မတနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်က ခန့်အပ်သည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်က အတည်ပြုသည်

- အတွင်းရေးမှူး
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန အကြီးအကဲသည်
  - ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူးလည်း ဖြစ်သည်

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် တရားရုံးများ

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော်များ

- တရားသူကြီးချုပ်
- ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်တို့နှင့် ညှိနှိုင်း၍ သမ္မတက ခန့်အပ်
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တရားလွှတ်တော်
- တရားသူကြီး (၃ ဦးမှ ၆ ဦးအထိ)
- ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ် နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်တို့က ညှိနှိုင်းခန့်အပ်

ဘဏ္ဍာရေး နှင့် စီမံကိန်းကဏ္ဍ

- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်
- ဒေသန္တရ စီမံကိန်း
- စည်ပင်သာယာရေးအခွန်နှင့် မြေခွန်ကဲ့သို့ အခွန်အခများ

စီးပွားရေးကဏ္ဍ

- စီးပွားရေးကိစ္စများ
- ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စများ
- ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေး

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ

- လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး
- ရေချိုငါးလုပ်ငန်း
- ဆည်မြောင်း၊ တာဝတံနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ရရှိရေးလုပ်ငန်းများ

စွမ်းအင်၊ လျှပ်စစ်၊ သတ္တုနှင့် သစ်တောကဏ္ဍ

- အသေးစားနှင့် အလတ်စား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရေး
- အသေးစား သတ္တုတူးဖော်ခြင်း
- သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း

စက်မှုလက်မှုကဏ္ဍ

- ပြည်ထောင်စုအဆင့်က ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းမှအပ အခြား စက်မှုလုပ်ငန်းများ
- စက်မှုဇုန်များ
- အိမ်တွင်း စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ

ပို့ဆောင်ရေး၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

- လမ်းများ၊ တံတားများ၊ ဆိပ်ကမ်းများ
- ပုဂ္ဂလိက ယာဉ်များ
- ရေလမ်းကြောင်းနှင့် ရေအရင်းအမြစ်များ

လူမှုရေးကဏ္ဍ

- အခြေခံပညာကျောင်း စီမံခန့်ခွဲမှု
- ဆေးရုံ နှင့် ဆေးခန်းများ
- ကလေးများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများ၊ သက်ကြီးရွယ်အိုများနှင့် အိမ်ခြေရာမဲ့ တို့အတွက် လူမှုဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းများ
- ပြတိုက်၊ စာကြည့်တိုက်များ၊ ရုပ်ရှင်ရုံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းရေး

စီမံခန့်ခွဲရေး ကဏ္ဍ

- စည်ပင်သာယာရေး
- မြို့ရွာနှင့် အိုးအိမ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- နယ်စပ်နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

ဇယား ၂ အရ

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီး တို့၏ တာဝန်များ

နိုင်ငံရေးမျက်နှာစာ

နိုင်ငံရေး ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် ရှေးရှုမှုများ

(၁) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများကို ပုံဖော်ရာတွင် ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည်။
ဝန်ကြီးများ ခန့်အပ်မှုတွင် ဗဟိုမှ ချုပ်ကိုင်လွှမ်းမိုး ထားသည့် အတိုင်း ပုံဖော်ထားခြင်းဖြစ်ကာ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ပြည်ထောင်စုအပေါ် တာဝန်ခံမှု အားကောင်းရန် ဖြစ်သည်။ NLD ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ခန့်အပ်မှုများသည် လွှတ်တော် တွင် NLD ပါတီဝင် နည်းသည့် ရခိုင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တို့တွင် ဖိအားများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများသည် ဥပဒေအရလည်းကောင်း ပြည်ထောင်စု မူဝါဒအရလည်းကောင်း ပြည်ထောင်စုကို တာဝန်ခံရဆဲ

ဖြစ်သည်။ အသွင်ပြောင်းကာလ အစိုးရနှစ်ရပ်လုံးသည် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအတွက် မူဝါဒ နှင့် ဦးစားပေးများကို ချမှတ်ပေးလိုသည့် အာသီသ ရှိနေခဲ့သည်မှာ ရှင်းလင်း သေချာလှသည်။

(၂) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် တာဝန် ပိုမို ယူလာသည်။
၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသည် နိုင်ငံတွင်း တည်မြဲ ခိုင်မာလာသည်နှင့်အမျှ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ သည်လည်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန်များကို အားကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်လာကြပြီး ကြီးမားသည့် တာဝန်သစ်များကိုလည်း ယူလာကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အခြေခံ အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ခြင်းအပေါ် အဓိကထားသော နယ်မြေဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်မှုတွင်သာ စဉ်ဆက်မပြတ် အာရုံထားခဲ့ ကြပြီး တိုတာဝန်များအား ဆောင်ရွက်ရာတွင်

ပုံ (၄) ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ ဦးစားပေးကဏ္ဍများ

ဦးစားပေး ကဏ္ဍများ

ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
အခြေခံ အဆောက်အအုံတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းဖြင့် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ရရှိရန်

 လမ်းများ	 တံတားများ	 အများပြည်သူသုံး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	 ရေပေးဝေခြင်း	 လျှပ်စစ်	 စိုက်ပျိုးရေး	 စက်မှုလက်မှု	 သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး
---	--	--	---	---	---	---	---

တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု မြှင့်တင်ရေး

 သန့်ရှင်းသော အစိုးရ	 တရားမျှတသော ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်မှု	 မြေယာ အခွင့်အရေး	 ပွင့်လင်းမြင်သာသော ပစ္စည်းဝယ်ယူပေးချေမှု	 ဘတ်ဂျက် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု
--	---	---	---	---

ဦးစားပေးကဏ္ဍကို ဖော်ဆောင်ရန် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရက ဌာနများကို ညွှန်ကြားသည်။
(ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ)

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ယခုချိန်ထိ ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၂၂၇၄၆၄၇ (ကန်ဒေါ်လာ ၈.၄ ဘီလီယံ) ကို အသုံးပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။
(ဘဏ္ဍာနှစ် ၂၀၁၂-၁၃ မှ ၂၀၁၇-၁၈ အထိ)။
ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များ

ဦးဆောင်မှုကဏ္ဍမှပါဝင်လာကြသည်။ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ဆောင်မှုများအပြင် NLD အစိုးရ လက်အောက်ရှိ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး လုပ်ဆောင်မှုကို ဦးစားပေးနေပြီး မြေယာ အငြင်းပွားမှု ပြဿနာများ ကို ဖြေရှင်းပေးနေမှု မှာ သိသာထင်ရှားသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ တစ်ချို့ကမူ ဒေသခံ ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်ကို တုံ့ပြန်နိုင်မည့် အခြား လုပ်ဆောင်မှု အသစ်များကိုလည်း ဖော်ထုတ်လျက် ရှိနေသည်။ ပုံ (၄) တွင် ၎င်းတာဝန်ခံလုပ်ဆောင်မှုများကို ယေဘုယျလေ့လာနိုင်သည်။

(၃) **ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် မတူကွဲပြားစုံလင်မှုကို တွေ့နိုင်ပြီး အရေးကြီးသော နိုင်ငံရေးနေရာလည်း ဖြစ်သည်။** ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များအတွင်း ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ပြည်ခိုင်ဖြိုးမှ NLD လွှမ်းမိုးသော လွှတ်တော်အဖြစ်သို့ ငြိမ်းချမ်းစွာ အသွင် ကူးပြောင်းခြင်းကြောင့် ထူးခြားသောရွေးကောက်ပွဲနှင့် နိုင်ငံရေးပါတီ နယ်ပယ်သစ်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်နယ် လွှတ်တော်များသည် ကွဲပြားသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများ ပါဝင်မှုနှင့် ကိုယ်စားပြုမှုရှိသည့် နေရာများအဖြစ် ပေါ်ထွက်လာသည်။ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် မတူညီသော ပါတီ ၂၁ ခု ၏ ကိုယ်စားပြုမှု ရှိနေပြီး၊ တိုင်းရင်းသား (သို့မဟုတ်) ဒေသ ပါတီများသည် နေရာသုံးပုံတစ်ပုံ နီးပါးကို ရယူထားနိုင်သည်။ တိုးတက်ရန် လိုအပ်နေသေးသော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး လွှတ်တော်များတွင် အမျိုးသမီး လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ပါဝင်မှု သုံးဆ တိုးလာခြင်းမှာ အပြုသဘော ဆောင်သော တိုးတက်မှုတစ်ခု ဖြစ်သည်။

(၄) **ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ လွှမ်းမိုးနိုင်မှုနှင့် အခန်းကဏ္ဍ မှာ တိုးတက်လာနေသည်။** ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသည် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများကို စိစစ်ထိန်းကျောင်း ရာတွင် ပိုမို အားကောင်းလာပြီး ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ် တို့တွင် အထူးသိသာထင်ရှားကာ အများအားရှိစိုက်သည့် အကြောင်းအရာမှာ နှစ်စဉ်ဘတ်ဂျက် အပိုင်းတွင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် လွှတ်တော်အမတ်အချို့က ပါတီ၏ နိုင်ငံရေးအရ သတိထားရမှုသည် အုပ်ချုပ်မှုမဏ္ဍိုင်တွင် ပါဝင်နေသော ပါတီတူပုဂ္ဂိုလ်များကို လွှမ်းမိုးနိုင်သည့် စွမ်းရည်အား ကန့်သတ်သလို ဖြစ်နေကြောင်း ညည်းတွားကြသည်။ ဤအချက်ကို အထက်ပါ ထိန်းကျောင်းမှုအားကောင်းလာခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချင့်ချိန်ရမည်ဖြစ်သည်။ ပုံ (၅) တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ၏ တာဝန်များကို ခြုံငုံသုံးသပ် လေ့လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

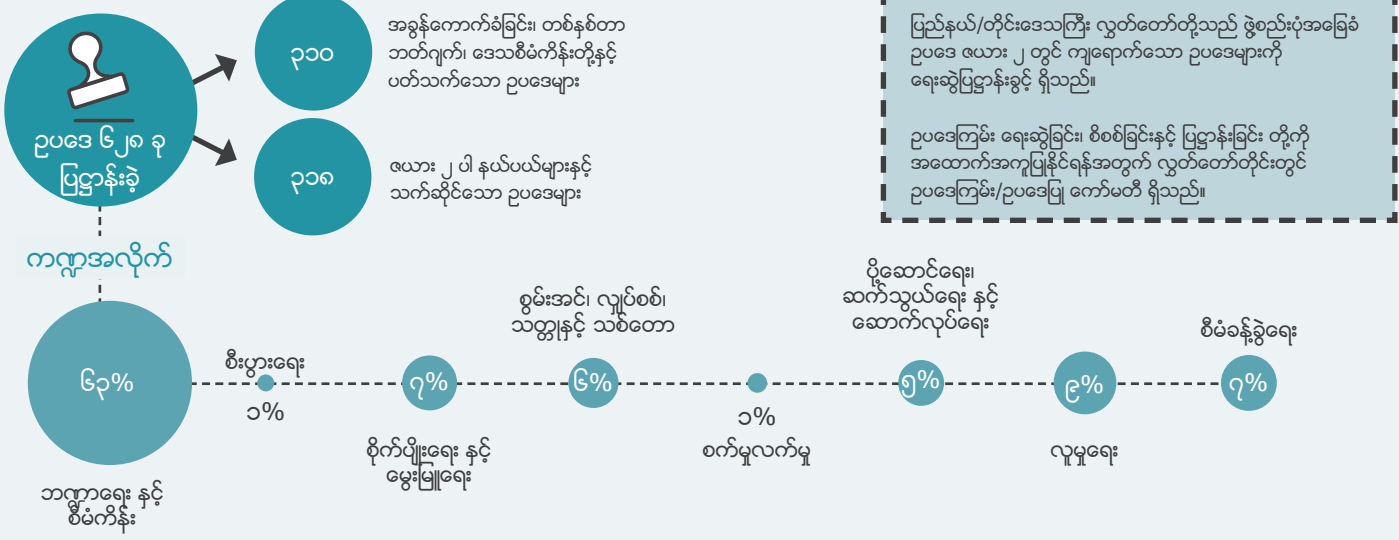
(၅) **ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့၏ မဲဆန္ဒနယ်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်း အပိုင်းတွင် ပိုမို တက်ကြွမှု ရှိသည်။** လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၎င်းတို့ မဲဆန္ဒနယ်မှ

ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ကြားသိနိုင်စေပြီး ဖြေရှင်း ပေးနိုင်ရန်အတွက် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာနကဲ့သို့ ဒေသအဆင့် အစိုးရ အဖွဲ့များဖြင့် တွဲဖက်လုပ်ဆောင်မှုများ ပိုမိုတိုးမြှင့်လာသည်။ လွှတ်တော်များသည် ဥပဒေပြုခြင်းနှင့် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအပိုင်းတွင် အနည်းငယ် အားနည်းသည်။ သို့သော်လည်း ဒေသခံများကို တိုက်ရိုက်အကျိုးပြုသည့် ဥပဒေရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပမာ များကိုလည်း တွေ့နိုင်ပါသည်။

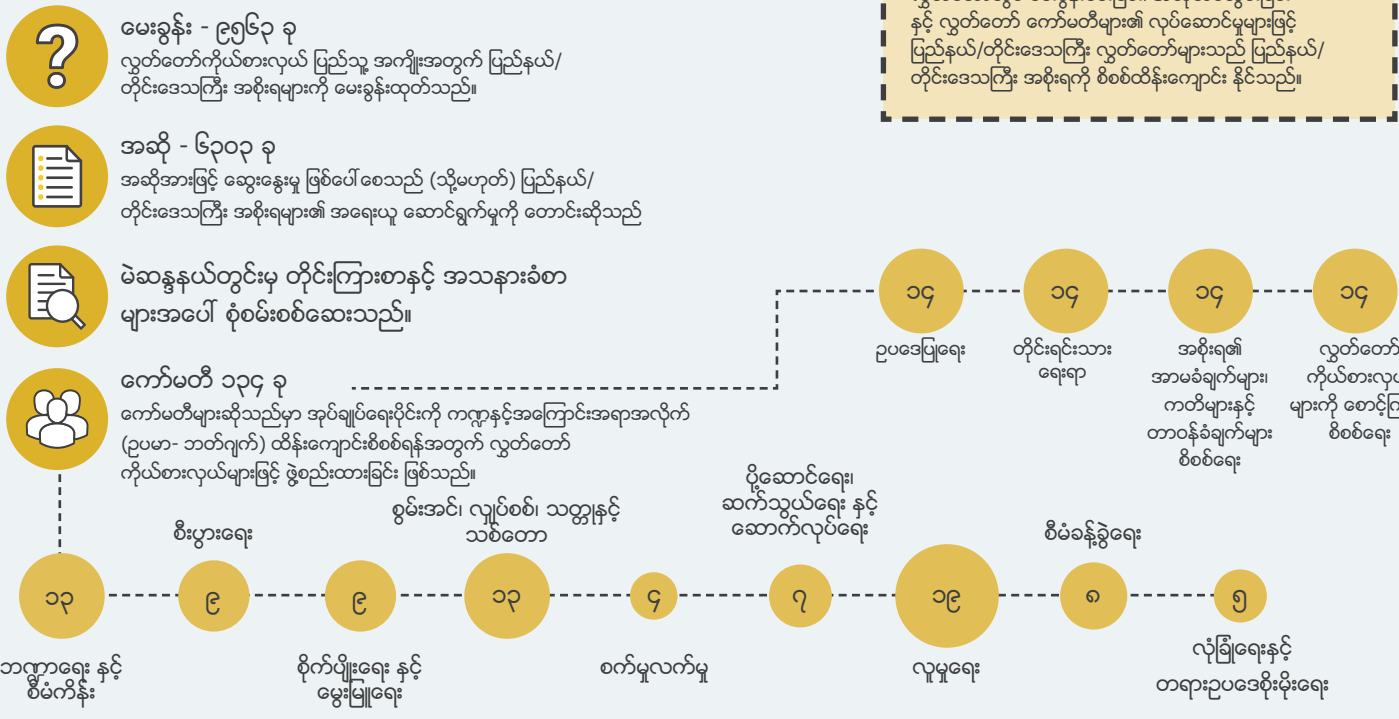
(၆) **ပြည်ထောင်စု နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်စီမံမှုတွင် ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်ကို တုံ့ပြန်နိုင်ရန်နှင့် ပါဝင်မှု ပိုမိုမြှင့်မားရန် လုပ်ဆောင်မှုများကို ဦးစားပေးအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပါသည်။** ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဆင့် အောက်တွင် ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်စီမံရေး အဆင့်တစ်ခုကို ၂၀၀၈ အခြေခံ ဥပဒေက ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိသောကြောင့် နဂိုရှိပြီး ဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများကိုသာ ပုံသေအဖြစ် ဆက်လက် ထားရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အများပြည်သူ ပါဝင်မှုနှင့် ဒီမိုကရေစီ နည်းကျ တာဝန်ခံ/ယူမှု အပိုင်းတွင် အကန့်အသတ် များ ရှိနေသည်။ သို့သော်လည်း အသွင်ကူးပြောင်းကာလ အစိုးရ နှစ်ရပ်လုံး လက်အောက်တွင် မြို့နယ်နှင့် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု အဆင့်များမှာ အရေးပါမှု တိုးမြှင့်လာပြီး ဒေသမဲဆန္ဒနယ် အတွင်းမှ ပြည်သူများ၏ ပါဝင်မှုနှင့် လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်း ပေးရန် အစိုးရက ပိုမို အားထုတ်လာခဲ့သည်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုး အစိုးရလက်ထက်တွင် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုများကို ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေး၊ ပြည်သူလူထု ပါဝင်မှု မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကော်မတီ များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို တိုးမြှင့်စေရေး စသည့် လုပ်ဆောင်မှု များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ NLD အစိုးရ လက်ထက်တွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ဒေသအဆင့်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင် လုပ်ဆောင်မှုကို တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် တာဝန်ခံယူမှုနှင့် ပါဝင်မှု မြှင့်တင်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ပုံ (၅) ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ ကိုယ်စားပြုမှုများ

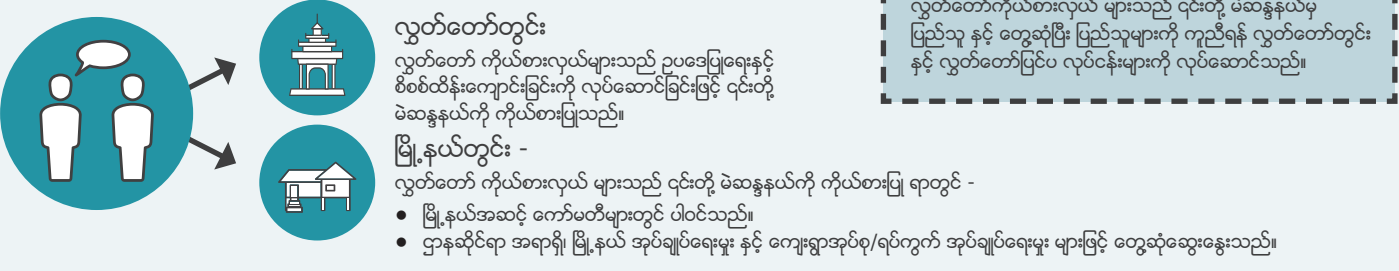
ဥပဒေပြုခြင်း*

အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကို ထိန်းကျောင်းစိစစ်ခြင်း*

မဲဆန္ဒနယ်ကို ကိုယ်စားပြုခြင်း

* ပြဋ္ဌာန်းပြီးဥပဒေများ၊ မေးခွန်းများနှင့် အဆိုပြုချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ စတင်ခွဲချိန်မှစ၍ ဧပြီ ၂၄၊ ၂၀၁၈ မတိုင်မီထိ ဖြစ်သည်။

အုပ်ချုပ်စီမံရေးဆိုင်ရာ မျက်နှာစာ

အုပ်ချုပ်စီမံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု ကျော့ချခြင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် ရှေးရှုမှုများ

၁။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့် ဝန်ကြီးများ နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ အကြား မတူညီသော တာဝန်ခံမှု ပုံစံ ၃ မျိုး ရှိနေသည်။ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို အနက်ဖွင့် အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများနှင့် ၎င်းတို့ တာဝန်ခံရသော သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများအကြား တာဝန်ခံမှု ပုံစံ ၃ မျိုး ပေါ်ထွက်လာသည်။

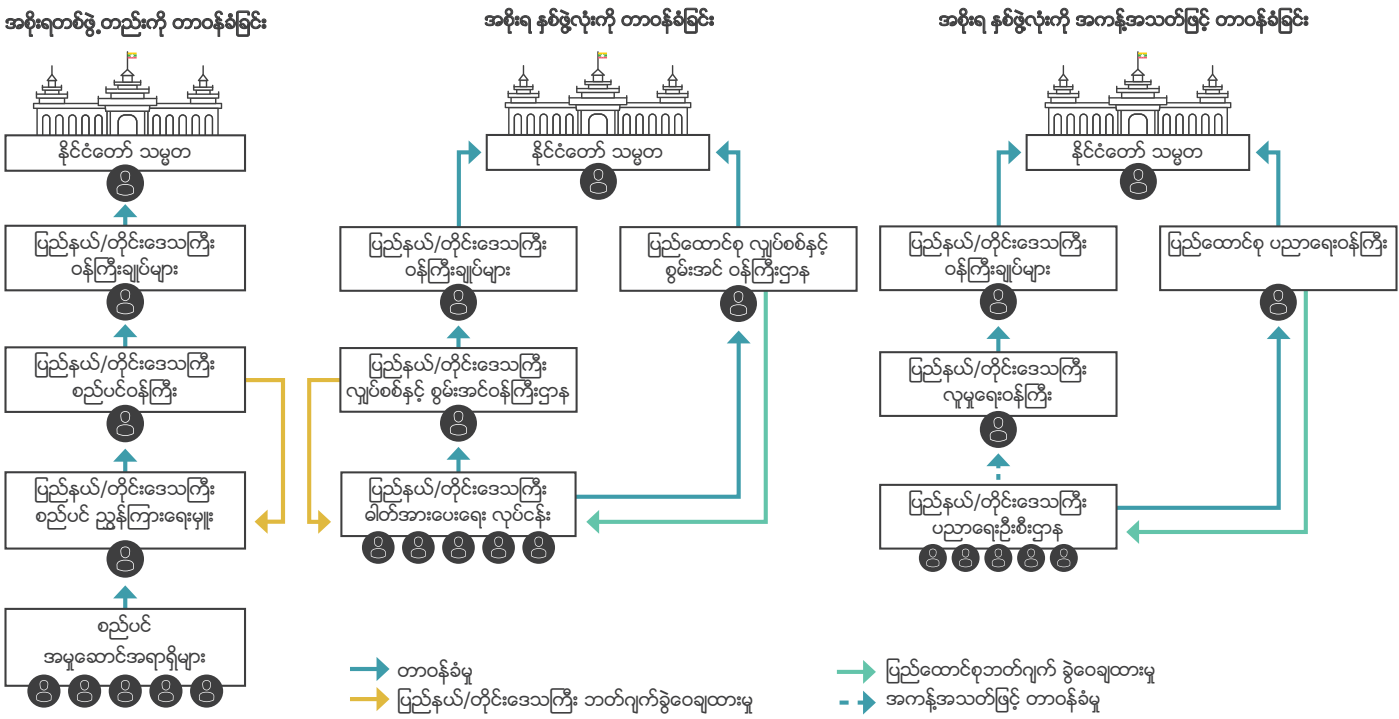
(က) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရကိုသာ တာဝန်ခံရမှု
ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ အောက်တွင် ရှိသည့် တာဝန်ကို ယူထားသော၊ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရက ရန်ပုံငွေ အပြည့်အဝ အကုန်အကျ ခံထားသော၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးကိုသာ အစီရင်ခံ တင်ပြ ရသောဌာနများ ဖြစ်သည်။ စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းကို ထိန်းကျောင်းကြီးကြပ်ရပြီး စည်ပင် သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးကို အစီရင်ခံ တင်ပြရသော စည်ပင်သာယာရေးဌာနသည်သာ အထက်ပါအချက်နှင့် ပြည့်စုံသည် တစ်ခုတည်းသော ဌာနဖြစ်နေသည်။

(ခ) အစိုးရနှစ်ဖွဲ့လုံးကို တာဝန်ခံရမှု
ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ရယူထားသော၊ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဇယား ၂ မှ တာဝန်များကို ဖော်ဆောင်နေသော ဌာနများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းဌာနများ ကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ သည် "စီမံခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့် စစ်ဆေးခြင်း" များ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့ ဌာနများမှာ လမ်းဦးစီး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ဖြန့်ဖြူးပေးဝေရေးနှင့် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနများတို့ ဖြစ်သည်။

(ဂ) အစိုးရနှစ်ဖွဲ့လုံးကို အကန့်အသတ်ဖြင့် တာဝန်ခံရမှု
ပြည်ထောင်စု အဆင့်မှ ဘတ်ဂျက် အပြည့်အဝ ထုတ်ပေး ထားပြီး ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနကိုသာ တာဝန်ခံရသော ဌာနများ၊ သို့သော်လည်း ၎င်းဌာန၏ လုပ်ငန်းများကို ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုံစမ်းစစ် ဆေးခြင်းနှင့် ကြီးကြပ်ခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်သော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ၏ ကိုယ်စားပြု ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုရှိနေသည်။ ဥပမာအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနတို့အောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများဖြစ်သည်။

ပုံ (၆) တွင် တာဝန်ခံမှု ပုံစံသုံးမျိုးကို တွေ့နိုင်သည်။

ပုံ(၆) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ နှင့် ဌာနများ အကြား တာဝန်ခံမှု ပုံစံ

၂။ အစိုးရ နှစ်ဖွဲ့စဉ်ကို တာဝန်ခံရသည့် စနစ်တွင် ဌာနများသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများကို ပိုမိုတာဝန်ခံလာကြသည်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများ တာဝန်ယူထားသော ဌာန အများစုမှာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများ၏ အစိတ်အပိုင်း များလည်း ဖြစ်နေသောအခါ "ဝန်ကြီးဌာန မရှိသည့် ဝန်ကြီးများ" ပေါ်ထွက်လာသည့် စနစ်ဖြစ်လာပြီး ဌာနများသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများကို ပိုမိုတာဝန်ခံလာကြသည်။ ဌာနများ၏ လုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး ဝန်ကြီးများသည် ပိုမိုပါဝင်လုပ်ဆောင် လာနိုင်ပြီး ဌာနများ၏ လုပ်ငန်းကို လွှဲပေးပို့ ပုံဖော်မှုများ လုပ်လာကြသည်။ အစိုးရ နှစ်ဖွဲ့စဉ်ကို အကန့်အသတ်ဖြင့် တာဝန်ခံရသော ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး ဝန်ကြီးများပင်လျှင် ဌာနများ၏ ဝန်ထမ်းခန့်အပ်ရေး၊ မူဝါဒ ချမှတ်ရေး၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲသည့် အခန်း ကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်မှု ပိုမိုရှိလာနေသည်ကို တွေ့နေရသည်။

၃။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးများကို တိုးမြှင့်တာဝန်ခံမှုသည် အားလုံးကျင့်သုံးနေသည့် လုပ်ဆောင်ချက် မဟုတ်သကဲ့သို့ ထိုသို့ကျင့်သုံးမှု ပြန်လည်မဆုတ်ယုတ်နိုင်ဟု ကံသေကံမ ပြောနိုင်ပါ။

ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးမှ ဌာနညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ဝန်ကြီးချုပ်တို့ အပါအဝင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများ၏ ကျွမ်းကျင်မှု၊ နိုင်ငံရေး နှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး တို့ အဓိက ပါဝင်ခြင်းကြောင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတွင် ဝန်ကြီးဌာနများ ထိရောက်စွာ တွဲဘက် လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ဌာနများသည် ၎င်းတို့နှင့် တုံ့ပြန် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှု မရှိဟု ခံစားနေရသော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများ ရှိနေသေးသည်။ အခြေခံအားဖြင့် တာဝန်ခံရမှု တရားဝင်ပုံစံမှာ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိသေးချေ။ စည်ပင်သာယာရေး ဝန်ကြီးဌာန မလွဲ၍ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများသည် ကိုယ်ပိုင်ဝန်ကြီး ဌာနလည်း မရှိသေးရာ အုပ်ချုပ်စီမံရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းသည် အကန့်အသတ် ရှိဆဲသာ ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့် အကြား ဦးစားပေးမှု၊ ရည်မှန်းချက် နှင့် ရည်ရွယ်ချက် များ မတိုက်ဆိုင်ဘဲ ယှဉ်ပြိုင်မှု ပေါ်ပေါက်လာပါက ဝန်ကြီးဌာနများသည် မည်သူ့ကို တာဝန်ခံရမည် ဆိုသည်မှာ ရှင်းလင်းခြင်း မရှိချေ။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ အပိုဒ် ၂၅၇ တွင် ပါဝင်သည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည်

နယ်ဘက်ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းများကို လိုအပ်သလို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည် ဆိုသောအချက်ကို ပြည်စုံစွာ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ထုတ်ဖော်ရန် လိုအပ်နေသေးသည်။ ယခင်က အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးခဲ့သော်လည်း ယခုအခါ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်မှ လွတ်လပ်စွာ တိုက်ရိုက် စီမံအုပ်ချုပ်သော လွှတ်တော်ရုံး ကို ဖန်တီးထားခြင်း မှာမူ မှတ်သားဖွယ် ချွင်းချက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

၄။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်အောက်တွင် အစိုးရ မဟုတ်သည့် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှု စနစ်တစ်ရပ် ရှိနေသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတွင် တတိယအဆင့် အစိုးရတစ်ရပ် ဖန်တီးပေးထားခြင်း မရှိသော်လည်း ပြည်ခိုင်ဖြိုး နှင့် NLD အသွင် ကူးပြောင်းမှု အစိုးရနှစ်ရပ်လုံးတို့သည် အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့်ဆင့် တွင် ကော်မတီများ တိုးချဲ့ခြင်းဖြင့် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်စီမံမှု စနစ်များကို အားကောင်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုး အစိုးရ လက်ထက်တွင် မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီ (TDAC) ကို ဖန်တီးခဲ့ခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်သူ့ပါဝင်မှု တိုးမြှင့်ရေးနှင့် လူထုလိုအပ်ချက်ကို တုံ့ပြန်မှုရှိရေးတို့အတွက် ဖြစ်သည်။ NLD အစိုးရလက်ထက်တွင် မြို့နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အထောက်အကူပြု ကော်မတီကို ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး မြို့နယ်စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး ကော်မတီ (TPFIC) နှင့် မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ (FMC) တို့၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ ကြီးထွားလာသည်။ ပြည်သူ့ပါဝင်မှု တိုးမြှင့် လာရေးနှင့် လိုအပ်ချက်များကို တုံ့ပြန်မှုရှိရေးအတွက် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ သည် ကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းများတွင် ပိုမိုပါဝင်လာခဲ့သည်။ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးသည်လည်း ဒီမိုကရေစီ ဆိုင်ရာ တာဝန်ခံမှုကို အားကောင်းစေခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်အောက်တွင် နေရာအနှံ့အပြား တည်ရှိသော အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနသည် ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အဓိက ကျလှသည်။

တာဝန်ခံမှု ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။
တစ်စုံတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် တစ်စုံတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းပြီး ထိုသို့တာဝန် အပ်နှင်းခံရသော အဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) တစ်စုံတစ်ဦးသည် အခြားတစ်ဖွဲ့ (သို့မဟုတ်) တစ်ဦး၏ ထိန်းကျောင်းမှု၊ ဆုံးဖြတ်မှု (သို့မဟုတ်) တောင်းဆိုမှု အတွက် ဖြေရှင်းချက်နှင့် အချက်အလက်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြရန် ဝတ္တရားရှိသည့် ဆက်ဆံမှုမျိုးတွင် တာဝန်ခံမှု တည်ရှိသည်။

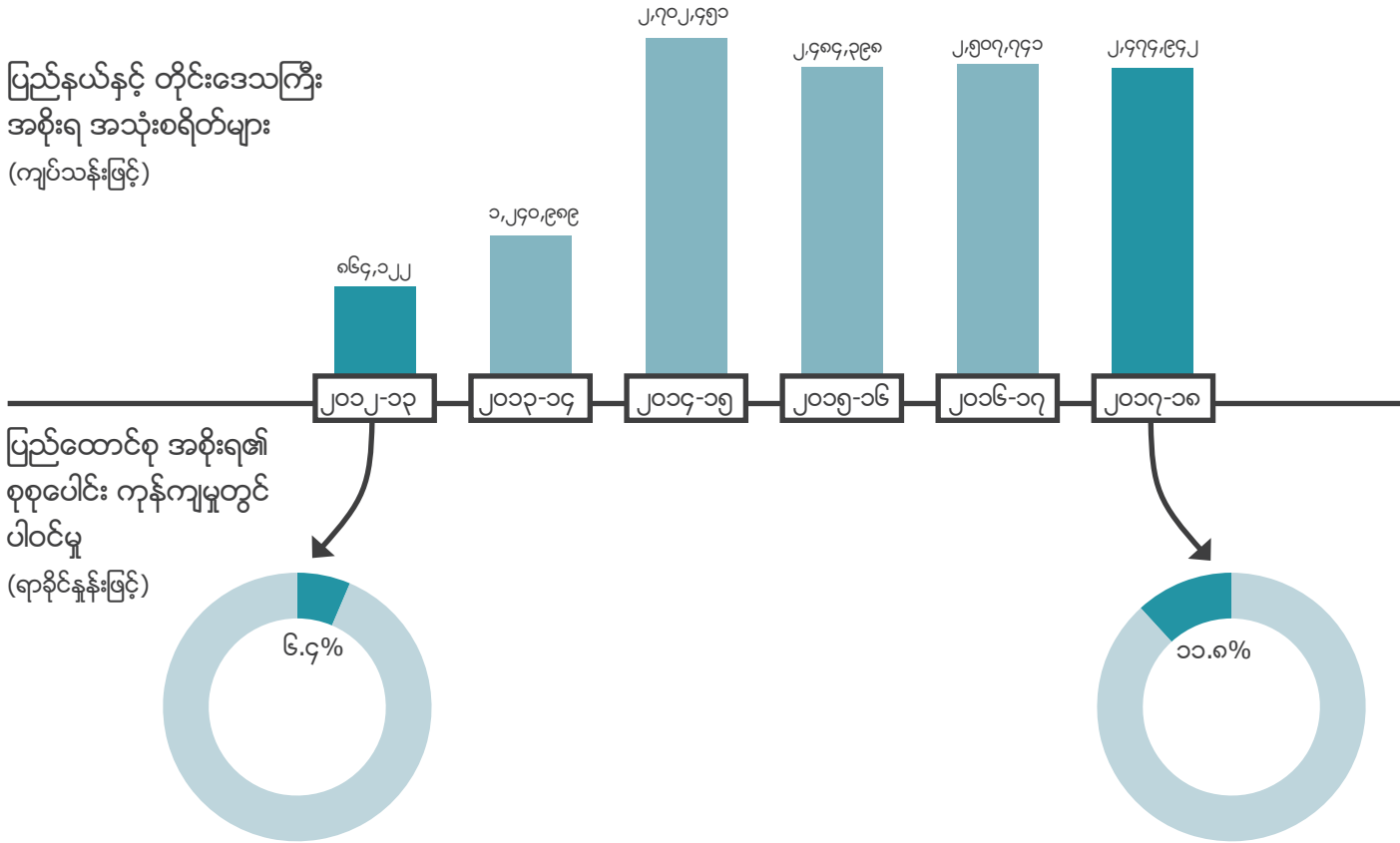
ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ မျက်နှာစာ

ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းမှ ပေါ်ထွက်လာသည့် ရှေးရှုမှုများ

၁။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အသုံးစရိတ်တွင် သိသိသာသာ တိုးမြှင့်လာမှု
 ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အတွက် အရေးကြီးသော ခြေလှမ်းဖြစ်သည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘတ်ဂျက်ကို စတင်ဖန်တီးခဲ့ချိန် မှစ၍ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ အသုံးစရိတ်သည် သုံးဆန်းပါး တိုးမြှင့်လာခဲ့ပြီး ယခုအချိန်တွင် စုစုပေါင်း အစိုးရ အသုံးစရိတ်၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း ရှိနေသည်။ ယခု ကိန်းဂဏန်းများသည် နည်းပါးပြီး ၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ စတင်ကာ တိုးမြှင့်မှု မရှိတော့သော်လည်း ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း၏ သက်သေပင်ဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သော ဘဏ္ဍာနှစ် (၂၀၁၇/၁၈) တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရသည် အသုံးစရိတ် ကန်ဒေါ်လာ ၁.၈ ဘီလီယံ (ကျပ်သန်းပေါင်း ၂၄၇၄၉၄၂) ရှိခဲ့ကာ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိရန် သေချာသည့် ပမာဏပင်ဖြစ်သည်။

၂။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ ဦးစားပေး အသုံးစရိတ်မှာ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း ဖြစ်နေသေးသော်လည်း အသုံးစရိတ်များသည် တဖြည်းဖြည်း ကွဲပြားကျယ်ပြန့်မှု ရှိလာသည်။
 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် အသုံးစရိတ်များကို လမ်းဖောက်လုပ်ရာတွင် ဦးစားပေး အသုံးပြုလျက်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း လမ်းအတွက် ကုန်ကျစရိတ် ပါဝင်မှုကို လျှော့ချလာပြီး လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးလုပ်ငန်း ကဲ့သို့သော နယ်ပယ်မျိုး အတွက် အသုံးပြုခြင်းများ ရှိလာကာ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ တာဝန်များကို တိုးချဲ့ လျှက်ရှိကြောင်း သက်သေပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် အခြား မည်သည့် နယ်ပယ်တွင် အသုံးစရိတ်တာဝန် ရှိသည်မှာမူ ရှင်းလင်းမှု မရှိသေးချေ။

ပုံ (၇) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ အသုံးစရိတ်

ရင်းမြစ်။ ပြည်ထောင်စုအသုံးစရိတ်မှန်းခြေစာရင်းစာစောင်၊ စီမံ/ဘဏ္ဍာ ဝန်ကြီးဌာန၊ Renaissance Institute မှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှု

၃။ ပြည်ထောင်စု အစိုးရထံမှ ဘဏ္ဍာငွေ လွှဲပြောင်း ထောက်ပံ့ငွေ မြင့်တက်လာမှုကြောင့် ဘဏ္ဍာငွေရရှိမှု သိသိသာသာ မြင့်တက် လာခြင်း

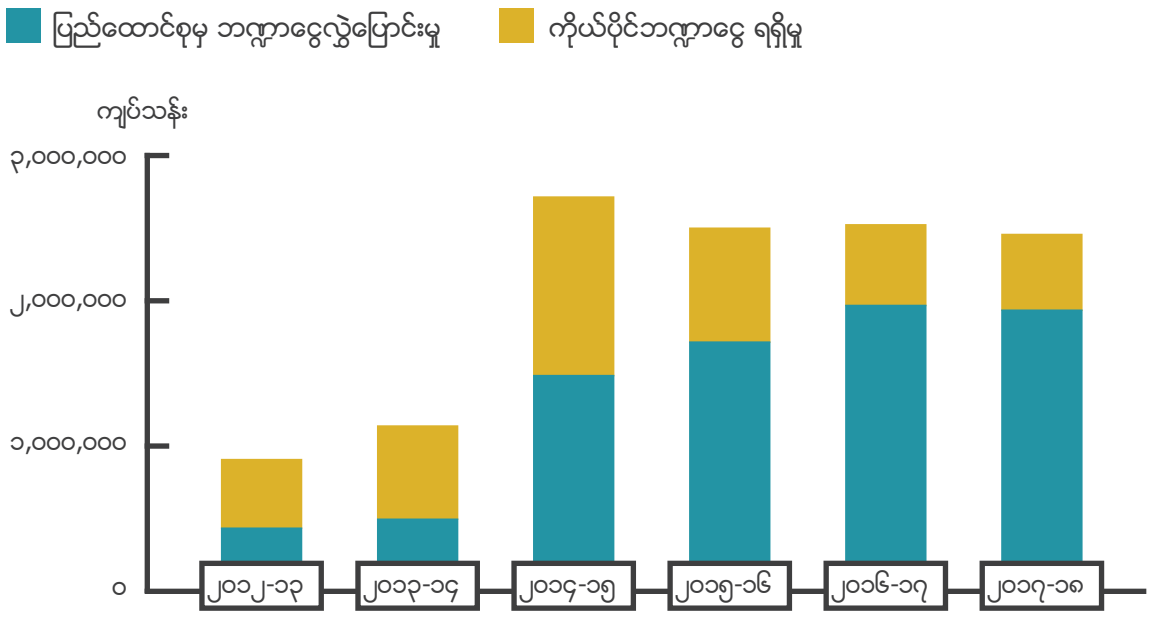
တိုးမြှင့်လာသော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အသုံးစရိတ်နှင့် ကိုက်ညီမှုရှိစွာပင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဘဏ္ဍာငွေရရှိမှု သည်လည်း မြင့်တက်လာသည်။ ပုံ (၈) တွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ဘဏ္ဍာငွေရရှိမှု မြင့်တက်လာခြင်း အများစုမှာ ကိုယ်ပိုင် ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှုထက် ဘဏ္ဍာငွေ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ တိုးလာခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ တချိန်က ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသ ကြီး တို့သည် ဝင်ငွေအများစုကို ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေ အရင်းအမြစ်မှ ရရှိခဲ့သော်လည်း ယခုလက်ရှိ ၎င်းတို့၏ ဘဏ္ဍာငွေ အများစုမှာ ပြည်ထောင်စု အစိုးရထံမှ လာခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တို့သည် ၎င်းတို့၏ အသုံးစရိတ် အတွက် ပြည်ထောင်စုအစိုးရကို မှီခို နေရသောကြောင့် ၎င်းတို့၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အမှီအခိုကင်းမှု အပေါ် သက်ရောက် မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ တဖက်တွင်လည်း ပြည်ထောင်စုမှရရှိသော ဘဏ္ဍာငွေ လွှဲပြောင်းမှုများမှာ ပြည်ထောင်စု ထောက်ပံ့ငွေ အမျိုး အစား ဖြစ်သည့်အတွက် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ အနေဖြင့် သုံးစွဲရန်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အပြည့်အဝ ရရှိထားသည် (စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် ကန့်သတ်မှုရှိခြင်းမရှိပါ။)

၄။ ကိုယ်ပိုင် ဘဏ္ဍာငွေတိုးမြှင့်ရရှိရန် အခက်အခဲရှိနေခြင်း
 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ အရင်းအမြစ်သည် ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်အတွင်း မြင့်တက်လာခြင်း မရှိသည်ကို

မှတ်သားဖွယ် တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးများသည် ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိခြင်း ကို တိုးမြှင့်နိုင်ရန် လုံလောက်စွာ အားပေးမှုနှင့် ပံ့ပိုးပေးမှု ရရှိခြင်း ရှိပါသလား ဆိုသည်မှာ မေးခွန်း ထုတ်ဖွယ်ရာ ဖြစ်သည်။ မည်သည့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးကမူ ကြီးမားသိသာသော ချေးငွေရယူထားမှု မဟာဏာ မရှိချေ။ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသော်လည်း ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များတို့သည် ချေးငွေ ယူရန်အတွက် အနည်ငယ်သာ စိတ်ဝင် စားမှု ရှိကြသည်။ သို့သော်လည်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရကမူ မတူညီသော ဘဏ္ဍာရေး နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေ ထုတ်ဖော်ရန် စိတ်အားထက်သန်မှု ရှိနေသည်။ အကယ်၍ ချေးငှားခြင်း လုပ်ဆောင်မည် ဆိုပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ အခန်းကဏ္ဍသည် လွန်စွာ အရေးပါမည် ဖြစ်သည်။

၅။ ပြည်ခိုင်ဖြိုး နှင့် NLD အစိုးရ နှစ်ဖွဲ့လုံးသည် စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် ပိုမို၍ တာဝန်ခံမှုရှိရေးနှင့် ဖြည့်ဆည်းတုံ့ပြန်မှုရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်
 ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများကို စတင်ဖန်တီးခဲ့သည့် အချိန်မှစ၍ စီမံကိန်း ချမှတ်ခြင်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် တာဝန်ခံမှု၊ အားလုံးပါဝင်နိုင်မှုနှင့် တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်း နိုင်မှုတို့ကို မြှင့်တက်နိုင်ရန် အတွက် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြိုးစား လုပ်ဆောင် ခဲ့ကြသည်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုး အစိုးရ လက်ထက်၌ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် ဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီများ၏

ပုံ (၈) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ၏ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှု အရင်းအမြစ်များ ပြည်ထောင်စုမှ ဘဏ္ဍာငွေလွှဲပြောင်းမှု နှင့် ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှု (ကျပ်သန်း)

ရင်းမြစ်။ စီမံ/ဘဏ္ဍာ ဝန်ကြီးဌာန၊ Renaissance Institute မှ ခန့်မှန်းတွက်ချက်မှု

အခန်းကဏ္ဍကို တိုးချဲ့ခြင်း နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ရန်ပုံငွေများ ထားခြင်းတို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့ပုံ ကိုတွေ့မြင်နိုင်သည်။ တစ်ဖန် ဒေသ၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ဦးစားပေးမှုများကို ရှာဖွေထုတ်ဖော်ရာတွင် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍများကို တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် အောက်ခြေမှ စီမံချက် ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်ကို ထင်ဟပ်သော ဘတ်ဂျက်များ ဖြစ်လာစေရန် NLD အစိုးရလက်ထက်တွင် အဓိကထား လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ၏ ဘတ်ဂျက် စိစစ်ထိန်းကျောင်းမှုကို ပိုမို မြှင့်တင်ခြင်း အားဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ တာဝန်ခံမှု အားကောင်း စေခဲ့သည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များ၏ နိုင်ငံသားဘတ်ဂျက် စာစောင် (Citizen's Budget) ထုတ်ဝေလာမှု ကလည်း ပွင်းလင်းမြင်သာမှု နှင့် တာဝန်ခံမှု တိုးတက်စေရန် ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အထက်ပါ ကြိုးပမ်းမှုများသည် အလားအလာကောင်းများ ရှိနေ သော်လည်း သေးငယ်သော လုပ်ဆောင်မှုများမှ စတင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ဥပဒေနည်းလမ်းတကျ (သို့မဟုတ်) စည်းကမ်းနည်းလမ်းတကျ ဖြစ်ရန် လိုအပ်သေးသည်။

၆။ **ပြည်ထောင်စု နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး နှစ်ဆင့်လုံးမှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်သူများ သည် စီမံကိန်း နှင့် ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် အရေးကြီးသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေသည်**

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း နှင့် ဘတ်ဂျက် ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် ဌာနများအတွက် မူဝါဒ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အတည်ပြုခြင်း မခံယူခင် ဘတ်ဂျက်/စီမံကိန်းများကို သုံးသပ်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းတို့ကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရ နှင့် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန အပါအဝင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှ ပါဝင်လုပ်ဆောင်ပေးနေရဆဲ ဖြစ်သည်။ တပြိုင်နက်တည်းမှာပင် အောက်ခြေမှ စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများကို ထည့်သွင်းရေး လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး မှလည်း ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်တွင် တိုးမြှင့်ပါဝင်လျက်ရှိသည်။ အထက်ပါကဲ့သို့ ပူးပေါင်းပါဝင် လုပ်ဆောင်မှုများကို လာမည့်နှစ်တွင် အတည်တကျ သတ်မှတ်တော့မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဌာနများက ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနဆီသို့ တင်သွင်းသော ဘတ်ဂျက် အဆိုပြုလွှာ များအပေါ် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရများအနေဖြင့် အကြံပြုထောက်ခံခြင်းနှင့် မှတ်ချက်ပေးခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပုံ (၉) တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း ပြက္ခဒိန်ကို ဖော်ပြထားပါသည်။

ပုံ (၉) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်း ပြက္ခဒိန်

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ
ပြည်ထောင်စု အစိုးရ

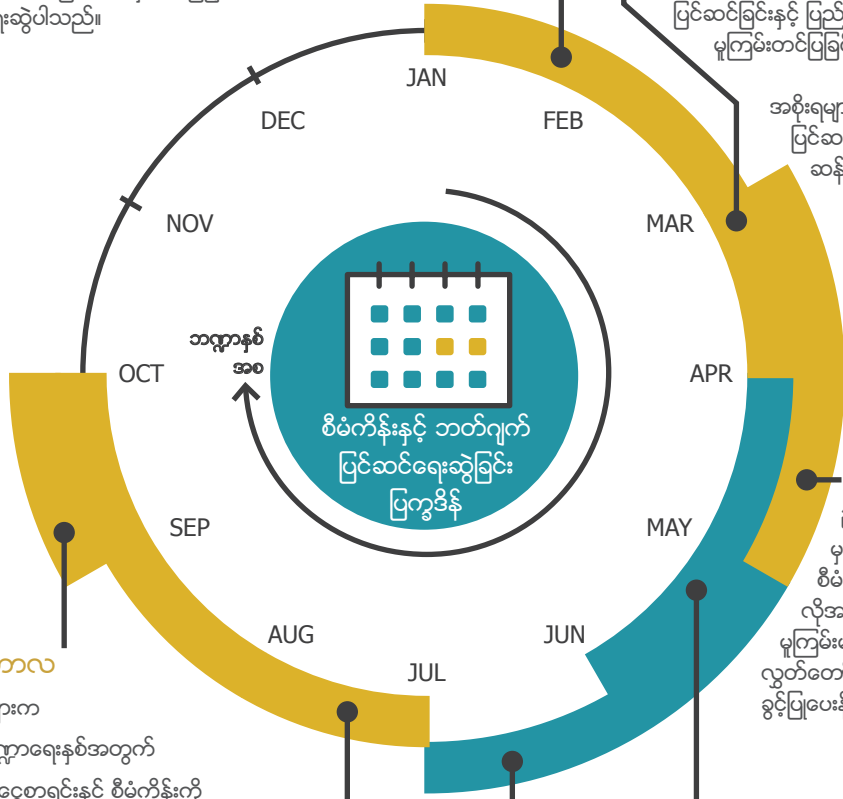
ဘတ်ဂျက်
လုပ်ငန်းစဉ်
အစ

ဖန်နုဝါရီလမှ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း
 ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်အဆင့် ဘတ်ဂျက်နှင့် စီမံကိန်းများကို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့် ဆွေးနွေး၊ ညှိနှိုင်းမှုများဖြင့် အောက်ခြေအဆင့်မှ တင်ပြ၍ ရေးဆွဲပါသည်။

မတ်လ

တင်ပြလာသည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် စီမံကိန်းများကို စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ရသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်း ဦးစီးဌာနတို့က ပေါင်းစည်းခြင်း၊ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများနှင့် ပြန်လည် ညှိနှိုင်း ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီး အစိုးရထံ မူကြမ်းတင်ပြခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

အစိုးရများက အဆိုပြု မူကြမ်းများကို ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ပြန်လည်သုံးသပ် ဆန်းစစ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ

ဝန်ကြီးချုပ်များက လာမည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် ရသုံးမှန်းခြေငွေစာရင်းနှင့် စီမံကိန်းကို ဥပဒေအဖြစ် အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးပါသည်။

ဇူလိုင်လမှ သြဂုတ်လအတွင်း

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများက လိုအပ်သည့် ပြင်ဆင်ညှိနှိုင်းမှုများ ဆောင်ရွက်ပြီး အတည်ပြုပေးနိုင်ရန် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသို့ ပေးပို့ပါသည်။

ဇွန်လမှ ဇူလိုင်လအတွင်း

ရသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းများကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရထံသို့ ပြန်လည် မပေးပို့ခင် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်က ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းခြင်း နှင့် အတည်ပြုခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။

ဧပြီလမှ မေလအတွင်း

ညွှန်ကြားချက်များအတိုင်း ရသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် စီမံကိန်း ရေးဆွဲရေး ဦးစီးဌာနတို့က လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်ပြီး၊ ပြင်ဆင်ထားသည့် မူကြမ်းများကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသို့ ပြန်လည် သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ခွင့်ပြုပေးနိုင်ရန် တင်ပြပါသည်။

မေလမှ ဇွန်လအတွင်း

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များက တင်ပြလာသည့် အဆိုပြုမူကြမ်းများကို ပြန်လည်သုံးသပ် ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ပြည်ထောင်စု စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြပါသည်။

စီမံကိန်းနှင့် ရသုံးမှန်းခြေ ငွေစာရင်းတို့ကို ပြည်ထောင်စုအဆင့်က ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

နိဂုံးချုပ်ဆွေးနွေးခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အခြေအနေကို သုံးသပ်လေ့လာခြင်း

ပုံ (၁၀) တွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း မျက်နှာစာတစ်ခုစီ၏ အခြေအနေကိုလည်းကောင်း ထွက်ပေါ်လာနိုင်သည့် လားရာကိုလည်းကောင်း သုံးသပ်လေ့လာနိုင်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်ပြီး အဓိက သုံးသပ်တွေ့ရှိချက် များမှာ -

- ၂၀၁၃ မှစတင်၍ မျက်နှာစာ သုံးခုလုံးတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာသည်ကို တွေ့ရမည်။
- အားလုံးခြုံငုံ သုံးသပ်လျှင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းတွင် အကန့်အသတ်များ ရှိနေသေးသည်။
- ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း မျက်နှာစာများအကြား ကွာခြားမှု မညီမျှသည်ကို တွေ့ရမည်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး တစ်ခုနှင့် တစ်ခုအကြားနှင့် ကဏ္ဍတစ်ခုနှင့် တစ်ခုအကြား ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ပမာဏ ကွဲပြားမှု ရှိနေသည်ကို တွေ့ရမည်။

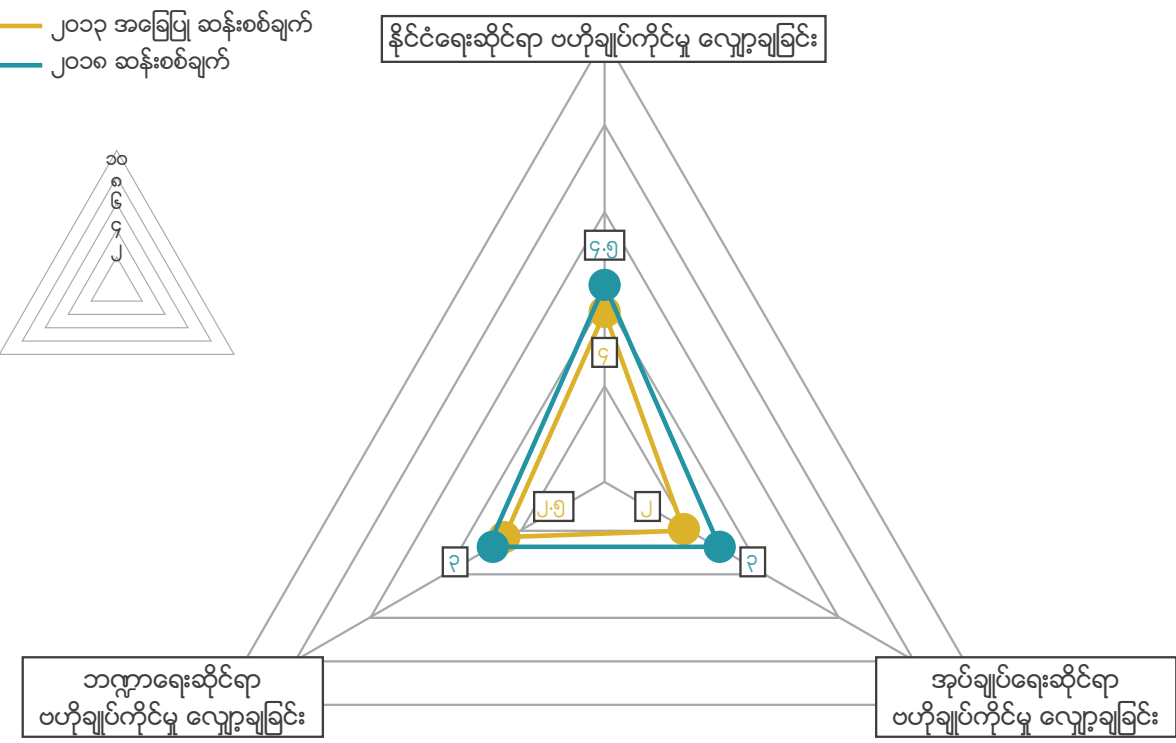
၂၀၁၃ မှစတင်၍ အခြေခံ အချက်အလက်များကို သုံးသပ်ကြည့်ရာတွင် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို အကောင်အထည်ဖော်မှုကြောင့် အကန့်အသတ် ရှိသေးသော်လည်း ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း မျက်နှာစာသုံးရပ်လုံး တိုးတက်မှု ရှိခဲ့သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း

ဖြစ်စေနိုင်သည့် အခြား ကျယ်ပြန့်သော မောင်းနှင်အားများလည်း ရှိသေးသည် -

- ၁။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်နယ်ပယ် အတွင်း ပိုမို၍ ကျယ်ပြန့်စွာ လုပ်ဆောင်လာ ကြသည်။
- ၂။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဌာနများသည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရထံသို့ ပိုမို၍ တာဝန်ခံလာကြသည်။
- ၃။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များသည် ၎င်းတို့ မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကို တာဝန်ခံမှု ရှိရန် တွန်းအားပေးခြင်း တို့တွင် ပိုမို၍ ယုံကြည်မှုရှိစွာ လုပ်ဆောင်လာကြသည်။
- ၄။ မြို့နယ် အုပ်ချုပ်စီမံမှုစနစ်သည် ဒေသခံလူထု၏ လိုအပ်ချက်ကို တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေသေးသော်လည်း ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ထောက်ပံ့အားပေး မှုများလည်း ရှိနေသည်။

ပြည်နယ် နှင့် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် အရေးကြီးပါသည်။ ၎င်းတို့ စီရင်အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အုပ်ချုပ်မှုယန္တရားသဏ္ဍာန်ကို ပုံဖော်နေပြီး မူဝါဒများကို ဖော်ဆောင်ရာတွင် ဦးဆောင်ခြင်း နှင့် အစိုးရ၏ အသုံးစရိတ် ပမာဏ တိုးမြှင့်လာခြင်းတွင်လည်း ၎င်းတို့ တာဝန်ရှိနေ ပါသည်။ ယမန်နှစ် (၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်) တွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ စုစုပေါင်း အသုံးစရိတ်သည် ကန်ဒေါ်လာ ၁.၈ ဘီလီယံ

ပုံ (၁၀) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အခြေအနေကို သုံးသပ်လေ့လာခြင်း

(ကျပ် ၂.၅ ထရီလီယံ) ကျော် ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော် များသည် ပြည်သူများကို ကိုယ်စားပြုခြင်းနှင့် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များကို ထိန်းကျောင်းစိစစ်ခြင်း တို့အတွက် အရေးကြီးသော နေရာများ ဖြစ်လာသည်။

သို့သော်လည်း အခြေခံအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း မူဘောင်ကို ထိန်းချုပ်ထားသည့် ဥပဒေများ၊ စနစ်များနှင့် အင်စတီကျူးရှင်းများသည် လွန်ခဲ့သည့် ၅ နှစ် အတွင်း အသေးစိတ်ကျကျ ပြောင်းလဲခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ဒေသန္တရအဆင့်သို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပိုင်ခွင့် အပိုင်းခြင်း (devolution) ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တိုးတက်လာခဲ့ခြင်းများလည်း မရှိခဲ့ချေ။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် အထက်ပိုင်းတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း တိုးမြှင့်လာရန် လမ်းကြောင်း လုပ်ဆောင်မှုများ ရှိနေသော်လည်း၊ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အနေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် မညီမျှမှုနှင့် အကန့်အသတ်တို့ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

အုပ်ချုပ်စီမံရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေးတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း တို့သည် နိုင်ငံရေး ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း နောက်တွင်သာ ကျန်နေခဲ့ခြင်းကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ဖြစ်စဉ်မှာ မညီမျှမှု ဆက်လက်ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ယခုကဲ့သို့ မညီမျှမှုသည် စွမ်းဆောင်ရည် လုံလောက်စွာ မရှိသေးသည့် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့အား စွန့်စားရမှု ပေးသလိုဖြစ်နေသည်။ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းက အုပ်ချုပ်စီမံရေး ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ကို ကန့်သတ်ထားပြီး ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများက ဌာနများကို ညွှန်ကြားနိုင်သည့် အတိုင်းအတာ၊ ၎င်းတို့ လုပ်ငန်းများ၏ စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့် ကိုလည်း ကန့်သတ် ထားသည်။ အစိုးရနှစ်ဖွဲ့လုံးကို တာဝန်ခံရသည့် စနစ်ကြောင့် ပြည်ထောင်စု အဆင့်သည် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများတွင် ပါဝင်ခြင်း၊ လွှမ်းမိုးခြင်းနှင့် ထိန်းကျောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများ၏ ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခွင့်မှာ အကန့်အသတ် ရှိနေသည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချပြီး မျက်နှာစာသုံးခုလုံး ညီမျှမှုရှိနေသော စည်ပင်သာယာရေး (မြူနီစီပယ်) အဖွဲ့အတွက် အထက်ပါ မညီမျှမှုများ မရှိသည့် ချွင်းချက်တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ စည်ပင်သာယာရေး ကဏ္ဍတွင် အောင်မြင်မှု ရှိနေခြင်းက လာမည့် အနာဂတ် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း လုပ်ဆောင်မှု များအတွက် နမူနာယူ နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ပြည်နယ် နှင့် တိုင်းဒေသကြီး များကြားတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ပုံစံနှင့် အရှိန်ပမာဏမတူညီပဲ ကွဲပြားမှုများ ရှိနေပါသည်။ အချို့ နေရာများရှိ လွှတ်တော်များသည် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍကို တာဝန်ခံမှု ရှိစေရန် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပိုမိုတက်ကြွပါသည်။ အချို့ နေရာများတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများသည် အခြားသူများ လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသည့် ထူးခြားသည့် လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေသည်။ ပို၍ အခြေခံကျကျ ဆိုရလျှင် ကဏ္ဍတစ်ခုတွင် ရှိသော ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အဆင့်ကို ညွှန်းဆိုရာတွင် အရေးကြီးသည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးများနှင့် ၎င်းတို့၏ ဌာနများအကြား တာဝန်ခံမှုဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေး ပင်လျှင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အလိုက် သိသိသာသာ ကွာခြားမှု ရှိနေသည်။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျှော့ချခြင်း နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်

ယခု လေ့လာမှု အစီရင်ခံစာ တွင်ပါသော ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း ဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ် နှင့် ဒီမိုကရေစီထွန်းကားရေး နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ် တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်ကာလရှည်ကြာစွာ ဖြစ်ပွားနေသည့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခများကို ဖြေရှင်းရန် ရည်ရွယ်သည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ် နှင့် ခွဲခြားမရအောင် ဆက်စပ်နေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရှည်ကြာလှသော ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခကြောင့် ၁၉၄၈ မှ စတင်၍ ယနေ့အထိ နိုင်ငံတော်အစိုးရ မရှိနေသည့် ဧရိယာများ ရှိနေဆဲပင်ဖြစ်ကာ တိုင်းရင်းသား အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များ (EAOs) များက ဝန်ဆောင်မှု ပေးပြီး အပြိုင်အုပ်ချုပ်မှုစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည့်ဧရိယာများ မြန်မာနိုင်ငံ အနှံ့ တည်ရှိနေသည်။ ဤကဲ့သို့ ကွဲပြားသည့် အုပ်ချုပ်မှု အင်စတီကျူးရှင်းများကို အနာဂတ် နိုင်ငံရေး စနစ်ထဲ မည်သို့ ထည့်သွင်းမည် ဆိုသည်မှာ ညှိနှိုင်းမှုများ၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်ခု ဖြစ်သလို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း လုပ်ဆောင်မှုများတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည် ဖြစ်သည်။

NLD၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများ၊ တပ်မတော်နှင့် EAOs တို့အကြား ငြိမ်းချမ်းရေး ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးမှုများ၏ ဗဟိုချက်မှာ ဖက်ဒရယ်အရေး ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့အားလုံး မဟုတ်သော်လည်း ပဋိပက္ခတွင် ပါဝင်သူ အဖွဲ့ အများစု လက်မှတ်ရေး ထိုးထားသော တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် (NCA) တွင် အနာဂတ် နိုင်ငံတော်သည် "ဒီမိုကရေစီ နှင့် ဖက်ဒရယ်" သဘောတရားများတွင် အခြေခံမည် ဟူသော အချက်ကို ထည့်သွင်းထားသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သော မည်သည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြုပြင်ရေး သဘောတူညီချက်မဆို မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေး အင်စတီကျူးရှင်းများ၊ ပါဝင်သူများ၊ တာဝန်များနှင့် အခန်းကဏ္ဍတို့ကို များစွာပြောင်းလဲသွားစေနိုင်သည်။ ထိုနည်းအားဖြင့် ဖက်ဒရယ် နှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း တို့ကို အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် တာဝန်ခံမှု၊ တုံ့ပြန်မှု၊ ကိုယ်စားပြုမှုနှင့် ပါဝင်မှု ပိုမိုရှိလာမည့် ဘက်စုံ အုပ်ချုပ်စီမံမှု စနစ်တစ်ရပ် ထွက်ပေါ်စေရေးအတွက် ညှိနှိုင်းမှုများ ပါဝင်လာမည် ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း **"ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းက အနာဂတ် ဖက်ဒရယ်စနစ် အတွက် မည်မျှ အထောက်အကူ ဖြစ်မည်နည်း နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်ဆက်နွယ်သူ များ၏ ရည်မှန်းချက်ကို မည်မျှ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည်နည်း"** ဆိုသည်ကို အဓိကမေးမြန်းရမည်ဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် ပါဝင်နေသူများ အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်များ က လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ဆိုင်ရာ အကန့်အသတ်များဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများ သို့ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း လုပ်ဆောင်ချက် များသည် ရေရှည်တည်တံ့သော ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ၎င်းတို့ လိုအပ်သည့် နိုင်ငံရေး ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်၊ လုံခြုံမှုနှင့် ကြွယ်ဝမှုကို ဝေမျှခြင်းများတို့ ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်မှန်း သိရှိထားပြီး ဖြစ်သည်။

“ဖက်ဒရယ် ရရင် ငြိမ်းချမ်းရေးလည်း ရမယ်” ဆိုသည့် ပြောဆိုမှုမှာ ပဋိပက္ခတွင်း ပါဝင်ပတ်သက်သည့် အဖွဲ့များ ပြောဆိုနေကျ အချက်တစ်ခု ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ညှိနှိုင်းမှုများ လုပ်ဆောင်နေသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့များ ပြောလေ့ရှိသည်။ နိုင်ငံရေးအရ မောင်းနှင်သည့် ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားရာ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖက်ဒရယ်စနစ်သာ ကုစားရာ ဖြစ်သည်ဟု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှုမြင် ထားကြသည်။ သို့သော်လည်း လက်ရှိအချိန်အထိ ဖက်ဒရယ် စနစ်အောက်တွင် ပါဝင်သူများက မည်သည့် တာဝန်နှင့် အခန်းကဏ္ဍကို ယူမည်၊ ဖွဲ့စည်းပုံ နှင့် ပုံစံ တို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘောတူညီချက် အနည်းငယ်သာ ရှိပါသေးသည်။

ဖက်ဒရယ်အရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးမှုများတွင် ဌာနချင်း ဆက်သွယ်သည့် ငွေကြေး အစီအစဉ်များဖြင့် တာဝန်နှင့် လုပ်ငန်းများကို ဒေသန္တရ အဆင့်များတွင် ခွဲဝေအပ်နှင်းခြင်းကဲ့သို့ ဖက်ဒရယ် ဖွဲ့စည်းပုံ အတွက် အဓိကအုတ်မြစ်များ အကြောင်းကို ရံဖန်ရံခါ ဆိုသလို ချန်လှပ် (သို့) မေ့ကျန်ခဲ့လေ့ရှိပါသည်။ လက်ရှိ ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေ အစီအမံ အောက်တွင် ဤကဲ့သို့ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း လုပ်ငန်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန် ပြည့်စုံသည့် အဖြေ မဟုတ်သော်လည်း ဘဏ္ဍာရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး မျက်နှာစာ များတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းဖြစ်စဉ်သည် ဖက်ဒရယ်ရေးရာ ဆွေးနွေးမှုများအတွက် လက်တွေ့ကျသော အဖြေများ ထွက်ပေါ်ရန် အထောက်အကူပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်း သည် အနာဂတ် ဖက်ဒရယ် ဖွဲ့စည်းပုံအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ် တည်ဆောက် ပေးနိုင်သလို ဒေသန္တရအဆင့် ပါဝင်သူများကိုလည်း အုပ်ချုပ်စီမံမှု အတွေ့အကြုံနှင့် စွမ်းရည် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျော့ချခြင်းနှင့် ဖက်ဒရယ်ရေးရာ ဆွေးနွေးမှု ဖြစ်စဉ်နှစ်ခုတို့သည် တွဲဖက်ဆက်စပ်လျက် တည်ရှိနေသည်။ ဖြစ်စဉ် နှစ်ခုလုံးအားဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများနှင့် လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားစေသည့် အကြောင်းရင်းများ တို့အတွက် အဓိကကျသော ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည်။

အကြံပြုတင်ပြချက်များ

ယခု အစီရင်ခံစာတွင် ပါဝင်သည့် သုတေသနသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင် လျော့ချခြင်းတွင် ထိရောက်မှု ရှိရန် နှင့် ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်စီမံမှု စနစ် ပိုမို ကောင်းမွန်စေရန် နယ်ပယ်စုံတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် အပြောင်းအလဲများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ကူညီထားပါသည်။ နယ်ပယ်စုံအတွက် အကြံပြုတင်ပြချက်များ ကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ အောက်ပါ အကြံပြု တင်ပြချက် အချို့ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစိတ်အပိုင်း တစ်ရပ်အဖြစ် ရေတိုကာလအတွင်း အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ပြီး၊ အချို့သော အကြံပြုချက်များမှာမူ ခိုင်မာအားကောင်းစွာ အကောင်အထည် ဖော်ရမည်ဖြစ်ကာ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အားဖြင့် သဘောတူညီချက်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေ ပြင်ဆင်မှုတို့ လိုအပ်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

အကြံပြုတင်ပြချက်များ

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ၏ တာဝန်နယ်ပယ်များကို ချဲ့ထွင်ရန်နှင့် ရှင်းလင်းတိကျမှု ရှိစေရေး

- သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအလိုက် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာနများမှ လမ်းညွှန်ချက် ထုတ်ပြန်ခြင်းဖြင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၏ တာဝန်အခန်းကဏ္ဍကို ရှင်းလင်းစွာ ဖော်ထုတ်ပေးရန်။
- ပြည်ထောင်စုနှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဥပဒေပြုခြင်း နယ်ပယ်များကို ဖော်ပြထားသော ဇယား ၂ နှင့် ဇယား ၅ ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရေး၊ လူမှုရေးကွဲသို့သော ကဏ္ဍတွင် (ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများနှင့် သက်သာချောင်ချိရေး အပါအဝင်) ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ၏ အခန်းကဏ္ဍ ကို အားကောင်းစေရေးနှင့် ရှင်းလင်းမှု ရှိစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်။
- ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် ဇယား ၂ နှင့် ဇယား ၅ သို့ ထပ်မံ ထည့်သွင်းထားသော အခြား တာဝန်များကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအား ၎င်းတို့၏ လက်ရှိနှင့် အနာဂတ်တာဝန်များကို ထမ်းရွက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် လုံလောက်သော စွမ်းရည်ဖြည့် အကူအညီများ ပေးရန်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပါဝင်သူများသည် ဗဟိုချုပ်ကိုင်လျှော့ချခြင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် အခွင့်အလမ်းများကို ဖြေရှင်းရေး၊ ဆွေးနွေးရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ထိရောက်သော နည်းလမ်း ဖန်တီးထားရန်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေး

- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဌာနများ၏ တာဝန်နှင့် အခန်းကဏ္ဍများကို ရှင်းလင်းမှု ရှိစေရန်နှင့် ၎င်းတို့၏ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများအပေါ် တာဝန်ခံမှုကို မည်ကဲ့သို့ သတ်မှတ်ပေး၍ အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ကို စဉ်းစားရန်။
- သင့်လျော်ပါက ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန ဖွဲ့စည်းပုံထဲမှ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဌာနများကို ခွဲထုတ်ရန် (ဥပမာ - စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့များ ပုံစံအတိုင်း)။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များအတွက် နယ်ဘက်ဝန်ထမ်း အဖွဲ့အစည်းကို ဖွဲ့စည်းရန်။
- ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍသည် မတူကွဲပြားမှုရှိပြီး လူထုကို ကိုယ်စားပြုမှုရှိစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်။

မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်စီမံမှု အားကောင်းစေရေး

- ပြည်သူလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများနှင့် မြို့နယ်ကော်မတီများ၏ တုံ့ပြန်ဖြည့်ဆည်းမှုကို အားကောင်းစေရန်။
- မြို့နယ် အုပ်ချုပ်စီမံမှုတွင် ဒီမိုကရေစီ နည်းကျ တာဝန်ခံမှု ရှိလာစေရန် ဥပဒေ အရ (သို့မဟုတ်) ဖွဲ့စည်းပုံ ဥပဒေအရ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ဆောင်ရေးစဉ်းစားရန်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနတွင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ခွဲဝေပေးခြင်း (deconcentration) ဖြစ်စဉ်ကို ပိုမိုအလေးပေးဆောင်ရွက်ရေး

- တာဝန်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများသည် ဌာနတွင်း အုပ်ချုပ်စီမံရေး အဆင့်ဆင့်သို့ ပိုမို၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခွင့်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ခွဲဝေပေးရန် မူဝါဒမူဘောင်တစ်ခု ဖန်တီးရန်။
- ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်ခွင့်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့် ခွဲဝေပေးရာတွင်ပေးမည့် တာဝန်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနများကို စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန်နှင့် တာဝန်အသစ်များ လက်ခံရသည့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဌာနများတို့ကိုလည်း စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရန်။
- ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးရုံးများကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများ၊ လွှတ်တော်များ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ရပ်ရွာလူထုတို့ဖြင့် ထိတွေ့ ညှိနှိုင်းမှု လုပ်ဆောင်စေရန်။

ပြည်သူ့ အသုံးစရိတ် စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အရင်းအမြစ်ခွဲဝေခြင်း အားကောင်းစေရေး

- အထောက်အထား အခြေပြု ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှု ဖြစ်နိုင်ရန် ဒေသန္တရအဆင့် ပါဝင်သူများကို လိုအပ်သော ပံ့ပိုးမှုပေးရန်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အသုံးစရိတ်ကျခံသည့် လုပ်ငန်းများတွင် ရှင်းလင်းမြင်သာမှု ရှိစေရန်။
- ဘတ်ဂျက်ဖြစ်စဉ်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်စေပြီး ပြင်ဆင်မှုနှင့် သုံးသပ်ခြင်းတို့အတွက် အချိန်လုံလောက်စွာ ရရှိစေရန်
- ပြည်ထောင်စုမှ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးသို့ လွှဲပြောင်းထောက်ပံ့ငွေ ၏ ထိရောက် အကျိုးရှိမှု နှင့် တန်းတူညီမျှမှု ကို အားကောင်းစေရန်။
- အဆင့်အားလုံးတွင် ကဏ္ဍချင်းချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်မှု အားကောင်းစေရန်။
- စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်များတွင် ကျား၊မ ရေးရာကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမှု မြှင့်တင်ရန်။
- ပြည်ထောင်စု ဘတ်ဂျက်ကို ပြင်ဆင်ရေးဆွဲရာတွင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး များ၏ ပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍကို အားကောင်းစေရန်။
- လွှတ်တော်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် လုံလောက်သော အချိန်ပမာဏကို ဘတ်ဂျက်ပြုစုခြင်းတွင် ခွင့်ပြုထားရန် အပါအဝင် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်များ အနေဖြင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း၊ ဘတ်ဂျက် အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း ဖြစ်စဉ်များကို စိစစ်ခြင်းနှင့် ထိန်းကျောင်းခြင်းများ ပိုမို ကောင်းမွန်လာစေရေး လုပ်ဆောင်ရန်။
- စီမံကိန်းနှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲခြင်း ဖြစ်စဉ်များတွင် အထောက်အထား အသုံးပြုမှုကို မြှင့်တင်အားပေးရန်။

ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ ရရှိမှု အားကောင်းစေရေး

- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အဆင့်တွင် အခွန်မူဝါဒ နှင့် စည်းကြပ်မှု အားကောင်းစေရန်။
- ပစ္စည်းခွန် ကောက်ခံမှု ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းကဲ့သို့ ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေ တိုးမြှင့်ရရှိအောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများ စဉ်းစားရန်။
- စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်စီမံမှု လွတ်လပ်စေရန်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေရရှိမှု တိုးမြှင့်ရန် လိုင်စင်လေလံစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ဆောင်ရန် စဉ်းစားရန်။
- ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးများကို ကိုယ်ပိုင်ဘဏ္ဍာငွေရရှိမှုအပေါ် ပိုမိုထိန်းချုပ်ခွင့်ပေးခြင်းဖြင့် ဘဏ္ဍာငွေ စုဆောင်းနိုင်ရေးအတွက် တွန်းအားပေးရန်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ဖက်ဒရယ် ဆွေးနွေးမှုများနှင့် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အစီအစဉ်များကို ပိုမိုချိတ်ဆက်မှု ရှိစေရေး

- ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် ဆက်နွယ်ပါဝင် လုပ်ဆောင်သူများကို ဘဏ္ဍာရေး၊ အုပ်ချုပ်စီမံရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အရ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်း အသိပညာများ မျှဝေပေးရန်။
- ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် ဆက်နွယ်ပါဝင် လုပ်ဆောင်သူများကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများတွင် ပါဝင်စေရန်နှင့် ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရများနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ချိတ်ဆက်မှုကို တိုးမြှင့်လာစေရန်။

The Asia Foundation

အာရှဖောင်ဒေးရှင်း (The Asia Foundation) သည် အကျိုးအမြတ်မယူသည့် နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည့် အာရှဒေသနေပြည်သူများ၏ လူနေမှုဘဝ မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအား နိုင်ငံပေါင်း ၁၈ နိုင်ငံတွင် လုပ်ဆောင်နေပြီး ဆယ်စုနှစ်ခြောက်ခုကြာ ကာလအတွင်း ရရှိထားသည့် လုပ်ငန်းနှင့် ဒေသတွင်း အတွေ့အကြုံများအပေါ် အခြေခံ၍ ၂၁ ရာစုတွင် အာရှဒေသတွင်း တွေ့ကြုံနေရသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ရင်ဆိုင်ရာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှု အားကောင်းစေရေး၊ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများ ကျယ်ပြန့်စေရေး၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ခံနိုင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်မားရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ရေးတို့အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

ယခုသုတေသနတမ်းကို ရယူလိုပါက country.myanmar.general@asiafoundation.org သို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။
အကြံပြုသဘောထား မှတ်ချက်များကိုလည်း လိုက်လံစွာကြိုဆိုပါသည်။

အမှတ် ၁၁၊ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းရိပ်သာလမ်း၊
အနောက်ငါးထပ်ကြီးရပ်ကွက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်မြို့။

© 2018 The Asia Foundation
အာရှဖောင်ဒေးရှင်း၏ တရားဝင်ခွင့်ပြုချက် တစ်စုံတစ်ရာမပါဘဲ
ဤစာအုပ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ၊ တစ်အုပ်လုံးကိုဖြစ်စေ
ပြန်လည်ဖြန့်ဖြူးထုတ်ဝေခြင်း အလျဉ်းမပြုလုပ်ရ။